

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

5.2.2014

EP-PE_TC1-COD(2011)0349

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 5. veebruaril 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist ja järelvalvet käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (uuesti sõnastatud)
(EP-PE_TC1-COD(2011)0349)

PE 519.925

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 5. veebruaril 2014. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL
tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turul kättesaadavaks
tegemist ja järelvalvet käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (uuesti
sõnastatud)**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²,

¹ ELT C 181, 21.6.2012, lk 105.

² *Euroopa Parlamendi 5. veebruari 2014. aasta seisukoht.*

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/15/EMÜ (tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta)¹ on oluliselt muudetud ■². Kuna *kõnealusesse direktiivi* on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) *Käesolevas direktiivis on vaja selgitada, et pärast ohtlike kaupade transporti käsitlevate ÜRO soovitude vastuvõtmist liigitati teatavad tooted pürotehnilisteks toodeteks või laskemoonaks, mistõttu need jäävad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja. Komisjoni 23. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/57/EÜ (pürotehniliste toodete ja teatud laskemoona identifitseerimise kohta nõukogu direktiivi 93/15/EMÜ kohaselt tsiviilkasutuseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta)*³, mis praegu sisaldab selliste toodete nimekirja, tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 765/2008 (millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ■)⁴ on kehtestatud vastavushindamisasutuste akrediteerimise kord, kolmandatest riikidest pärit toodete turujärelevalve ja kontrollimise raamistik ning CE-märgise üldpõhimõtted.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsuses nr 768/2008/EÜ (toodete turustamise ühise raamistiku kohta ■)⁵ on sätestatud ühised põhimõtted ja erisätted, mis on ette nähtud kohaldamiseks kõigi valdkondlike õigusaktide suhtes, et tagada nimetatud õigusaktide läbivaatamiseks või uuestisõnastamiseks ühtne alus. Direktiivi 93/15/EMÜ tuleks *seetõttu* kohandada nimetatud otsust silmas pidades.

¹ ELT L 121, 15.5.1993, lk 20.

² *Vt V lisa A osa.*

³ *ELT L 127, 29.4.2004, lk 73.*

⁴ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

⁵ ELT L 218, 13.8.2008, lk 82.

- (5) Ohutut ladustamist on käsitletud nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiivis 96/82/EÜ (ohtlike ainetega seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta)¹, kus on kehtestatud ohutusnõuded rajatistele, kus hoitakse lõhkematerjale. Transportimise vältel reguleeritakse lõhkematerjalide ohutust rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingutega, sealhulgas ohtlike kaupade transporti käsitlevate ÜRO soovitusetega. Nimetatud aspektid ei peaks seega kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.
- (6) Pürotehniliste toodete puhul on vajalikud asjakohased meetmed, mille abil tagatakse *lõpptarbivate* kaitse ja üldsuse julgeolek. Pürotehnilisi tooteid reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu **12. juuni 2013. aasta** direktiiviga **2013/29/EL** (pürotehniliste toodete *turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta*)². Seega ei peaks käesolevat direktiivi kohaldama pürotehnilistele toodetele.
- (7) Laskemoon peaks kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ainult vedude järelevalvet reguleerivate eeskirjade ja nendega seotud abinõude osas. Laskemoona vedamise tingimused sarnanevad relvaveo tingimustele ja seetõttu peaksid laskemoona vedu reguleerima sätted, mis sarnanevad nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiiviga 91/477/EMÜ (relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta)³ ettenähtud relvavedu reguleerivatele sätetele.

¹ ELT L 10, 14.1.1997, lk 13.
² ELT L 178, 28.6.2013, lk 27.
³ ELT L 256, 13.9.1991, lk 51.

- (8) ***Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõigi tarneviiside, sealhulgas kaugmüügi suhtes.***
- (9) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate lõhkematerjalide määratlused peaksid lähtuma selliste toodete määratlustest, mis on sätestatud ohtlike kaupade transporti käitlevates ÜRO soovitustes.
- (10) Selleks et tagada lõhkematerjalide vaba liikumine, on vaja ühtlustada lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist käsitlevaid õigusnorme.
- (11) Ettevõtjad peaksid vastutama lõhkematerjalide vastavuse eest ***käesolevale direktiivile*** vastavalt sellele, kus nad asuvad tarneahelas, et tagada avalike huvide, nagu inimeste tervise ja ohutuse ning avaliku julgeoleku kaitse kõrge tase ning õiglane konkurents liidu turul.
- (12) Kõik tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nad teevad turul kättesaadavaks ainult käesoleva direktiiviga kooskõlas olevaid lõhkematerjale. On vaja sätestada selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja rollile tarne- ja ***turustusahelas***.
- (13) ***Et hõlbustada teabevahetust ettevõtjate, turujärelevalveasutuste ja lõppkasutajate vahel, peaksid liikmesriigid ergutama ettevõtjaid lisama postiaadressile veebiaadressi.***

- (14) Kõige sobivam ■ vastavushindamismenetluse teostaja on tootja, kellel on üksikasjalikud teadmised toote kavandamis- ja tootmisprotsessist. Seega peaks vastavushindamine jääma ainult tootja kohustuseks.
- (15) Tuleb tagada, et kolmandatest riikidest liidu turule sisenevad lõhkematerjalid vastaksid käesolevale direktiivile ja eelkõige, et tootjad on rakendanud lõhkematerjalide suhtes nõuetekohaseid *vastavushindamismenetlusi*. Seepärast tuleks sätestada, et importijad tagavad nende poolt turule lastavate lõhkematerjalide vastavuse käesoleva direktiivi nõuetele ning et nad ei lase turule lõhkematerjale, mis kõnealustele nõuetele ei vasta või mis kujutavad endast riski. Samuti tuleks sätestada importijatele kohustus tagada, et vastavushindamismenetlused on teostatud ja et lõhkematerjalide märgistus ning tootja koostatud dokumentatsioon on *pädevatele riiklikele asutustele* kontrollimiseks kättesaadav.

- (16) Levitaja teeb lõhkematerjali turul kättesaadavaks pärast seda, kui tootja või importija on selle turule lasknud, ja tegutseb hoolikalt tagamaks, et toote käitlemine tema poolt ei mõjuta negatiivselt lõhkematerjali nõuetelevastavust.
- (17) Kui ettevõtja laseb lõhkematerjali turule oma nime või kaubamärgi all või muudab toodet selliselt, et see võiks mõjutada lõhkematerjali vastavust käesolevale direktiivile, tuleks teda käsitada tootjana ja talle peaks laienema tootja kohustused.
- (18) Turuga lähedalt seotuna peaksid levitajad ja importijad olema kaasatud pädevate riiklike asutuste tegevusse turujärelevalve alal ning valmis aktiivselt osalema, andes kõnealustele asutustele asjaomase lõhkematerjaliga seotud kogu vajaliku teabe.

- (19) Lõhkematerjalide unikaalne identifitseerimine on oluline, kui tuleb pidada täpset ja täielikku dokumentatsiooni lõhkematerjalide kohta tarneahela kõigil etappidel. See peaks võimaldama identifitseerida ja jälgida lõhkematerjali tootmiskohast ja turulelaskmisest kuni selle lõppkasutajani, samuti selle kasutamist, pidades silmas väärkasutuse ja varguse vältimist ja õiguskaitseorganite abistamist kadunud või varastatud lõhkematerjalide päritolu selgitamisel. Tõhus jälgimise süsteem lihtsustab ka turujärelevalveasutuste tööd mittevastava lõhkematerjali turul kättesaadavaks tegemise eest vastutava ettevõtja tuvastamisel. ***Käesoleva direktiivi kohaselt teiste ettevõtjate tuvastamiseks nõutava teabe säilitamisel ei tohiks ettevõtjalt nõuda selliste ettevõtjatega seotud teabe ajakohastamist, kes on neile lõhkematerjali tarninud või kellele nemad on lõhkematerjali tarninud.***

- (20) Käesoleva direktiivi sätted, mis on seotud turul kättesaadavaks tegemisega, peaksid piirduma lõhkematerjalide oluliste ohutusnõuete määratlemisega, et kaitsta ***inimeste tervist ja ohutust, vara ja keskkonda***. Et hinnata vastavust kõnealustele nõuetele, on vaja sätestada vastavuse eeldamine nende lõhkematerjalide puhul, mis vastavad harmoneeritud standarditele, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***25. oktoobri 2012. aasta*** määrusega (EL) nr ***1025/2012*** (mis käsitleb Euroopa standardimist)¹ , ja mille eesmärk on ***kõnealuste nõuete*** üksikasjalike tehniliste spetsifikatsioonide väljendamine.
- (21) ***Määruses*** (EL) nr ***1025/2012*** on sätestatud menetlus vastuväidete esitamiseks harmoneeritud standarditele, kui need standardid ei vasta täielikult käesoleva direktiivi nõuetele.

¹ ELT L 316, 14.11.2012, lk 12.

- (22) Selleks et ettevõtjad saaksid tõendada ja pädevad asutused tagada turul kättesaadavaks tehtavate lõhkematerjalide vastavust olulistele ohutusnõuetele, on vaja sätestada vastavushindamismenetlused. Otsuses nr 768/2008/EÜ on sätestatud vastavushindamismenetluse moodulid, mis näevad ette erineva rangusastmega menetlusi, vastavalt riski tasemele ja nõutud ohutustasemele. Valdkondadevahelise ühtsuse ja üksiklahenduste vältimise eesmärgil tuleks vastavushindamismenetlused valida kõnealuste moodulite hulgast. Oma eriomaduste ja kaasnevate riskide tõttu tuleks lõhkematerjalid alati esitada kolmandale isikule **vastavushindamiseks**.
- (23) Tootjad peaksid koostama ELi vastavusdeklaratsiooni, et anda **käesoleva direktiivi kohast** teavet lõhkematerjali vastavuse kohta **käesolevale direktiivile** ja **muudele** asjakohastele liidu ühtlustamisaktidele.
- (24) ***Et tagada turujärelevalve eesmärgil tulemuslik juurdepääs teabele, peaks kõigi kohaldatavate liidu õigusaktide kindlakstegemiseks vajalik teave olema kättesaadav ühises ELi vastavusdeklaratsioonis. Ettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks võib kõnealune ühine ELi vastavusdeklaratsioon olla asjakohastest individuaalsetest vastavusdeklaratsioonidest koostatud toimik.***
- (25) CE-märgis, mis tõendab lõhkematerjali nõuetelevastavust, on kogu vastavushindamist selle laiemas tähenduses hõlmava menetluse nähtav tulem. CE-märgist käsitlevad üldpõhimõtted on sätestatud määruses (EÜ) nr 765/2008. Käesolev direktiiv peaks sätestama eeskirjad CE-märgise tootele kinnitamise kohta.

- (26) Käesolevas direktiivis sätestatud vastavushindamismenetluste puhul on vajalik liikmesriikide poolt komisjonile teavitatud vastavushindamisasutuste sekkumine.
- (27) Kogemus on näidanud, et direktiivis 93/15/EMÜ sätestatud kriteeriumid, mida vastavushindamisasutused peavad täitma, et neist saaks komisjoni teavitada, ei ole piisavad teavitatud asutuste ühtlaselt kõrgetasemeliseks toimimiseks kogu liidus. Siiski on oluline, et kõik teavitatud asutused täidaksid oma funktsioone samal tasemel ja õiglase konkurentsi tingimustes. Selleks on vaja kehtestada kohustuslikud nõuded vastavushindamisasutustele, kes soovivad saada teavitatud, et osutada vastavushindamisteenuseid.
- (28) Vastavushindamise kvaliteedi ühtlase taseme tagamiseks tuleb kehtestada ka nõuded, mida peavad täitma teavitavad asutused ja muud *teavitatud asutuste* hindamisse, nendest teavitamise ja nende järelevalvesse kaasatud asutused.
- (29) Kui vastavushindamisasutus tõendab vastavust harmoneeritud standardites sätestatud kriteeriumidele, tuleks eeldada, et ta vastab käesolevas direktiivis sätestatud asjakohastele nõuetele.

- (30) Käesolevas direktiivis sätestatud süsteemi tuleks täiendada määrusega (EÜ) nr 765/2008 ette nähtud akrediteerimissüsteemiga. Kuna akrediteerimine on vastavushindamisasutuse pädevuse kontrollimise põhiline vahend, tuleks seda kasutada ka teavitamise eesmärgil.
- (31) Määrusega (EÜ) nr 765/2008 ettenähtud läbipaistev akrediteerimine, mis tagab **vastavustunnistuste** usaldusväärsuse vajaliku taseme, peaks kujunema kogu liidus riiklike asutuste jaoks eelistatuimaks vahendiks, millega tõendada vastavushindamisasutuste tehnilist pädevust. Riiklikud asutused võivad siiski olla seisukohal, et neil on asjakohased vahendid, et kõnealune hindamine ise läbi viia. Tagamaks teiste riiklike asutuste läbiviidud hindamiste piisav usaldusväärsus, tuleks neil sellisel juhul esitada komisjonile ja teistele liikmesriikidele dokumentaalsed tõendid selle kohta, et hinnatud vastavushindamisasutused täidavad asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõudeid.

- (32) Vastavushindamisasutused kasutavad tihti mõne vastavushindamistoimingu täitmiseks alltöövõtjaid või tütarettevõtjaid. Liidu turule lastavate lõhkematerjalide nõutava kaitsetaseme tagamiseks on oluline, et vastavushindamisse kaasatud alltöövõtjad ja tütarettevõtjad vastaksid seoses vastavushindamise ülesannetega samadele nõuetele kui teavitatud asutused. Seega on oluline, et teavitatavate **vastavushindamisasutuste** pädevuse ja tegevuse hindamine ning ■ teavitatud asutuste järelvalve hõlmaks ka alltöövõtjate ja tütarettevõtjate tegevust.
- (33) Teavitamismenetluse tõhusust ja läbipaistvust tuleb suurendada ning eelkõige kohandada seda uue tehnoloogiaga, et luua elektroonilise teavitamise võimalus.
- (34) Kuna teavitatud asutused võivad pakkuda oma teenuseid kogu liidus, peaks teistel liikmesriikidel ja komisjonil olema võimalus esitada teavitatud asutuse kohta vastuväiteid. Seega on oluline ette näha ajavahemik, mille jooksul saaks selgitada kõik võimalikud vastavushindamisasutuste pädevust puudutavad kahtlused või probleemid, enne kui nad alustavad tegevust teavitatud asutustena.

- (35) Konkurentsivõime suurendamise eesmärgil on oluline, et teavitatud asutused kohaldaksid vastavushindamismenetlusi ilma ettevõtjaid liigselt koormamata. Samal põhjusel ja ettevõtjate võrdse kohtlemise tagamiseks tuleb tagada vastavushindamismenetluste tehnilise rakendamise järjekindlus. Seda on võimalik kõige paremini saavutada teavitatud asutuste vahelise asjakohase koordineerimise ja koostöö kaudu.
- (36) Õiguskindluse tagamiseks on vajalik täpsustada, et määrusega (EÜ) nr 765/2008 sätestatud eeskirju liidu turu järelevalve ja liidu turule sisenevate toodete kontrolli kohta kohaldatakse ka lõhkematerjalide suhtes. Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriikidel valida, millised pädevad asutused kõnealuseid ülesandeid täitma hakkavad.
- (37) *Liikmesriigid peaksid võtma kõik asjakohased meetmed tagamaks, et lõhkematerjale on võimalik turule lasta üksnes siis, kui need nõuetekohase säilitamise ning eesmärgipärase kasutamise korral või põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste kohaselt ei ohusta inimeste tervist ega ohutust. Lõhkematerjale tuleks käsitada käesolevas direktiivis sätestatud olulistele ohutusnõuetele mittevastavatena ainult põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste kohaselt, see tähendab siis, kui selline kasutus tuleneb inimeste seaduskuulekast ja kergesti prognoositavast käitumisest.*

- (38) Olemasolevat süsteemi tuleks täiendada menetlusega, mis võimaldaks huvitatud isikutel olla kursis meetmetega, mida kavatakse võtta seoses inimeste tervisele või ohutusele, *varale või keskkonnale* riski kujutavate *lõhkematerjalidega*. See peaks võimaldama ka turujärelevalveasutustel koostöös asjaomaste ettevõtjatega selliste lõhkematerjalide suhtes varakult meetmeid võtta.
- (39) Kui liikmesriigid ja komisjon nõustuvad liikmesriigi võetud meetme põhjendustega, siis ei peaks komisjon rohkem sekkuma, välja arvatud juhul, kui mittevastavus on põhjendatav puudustega harmoneeritud standardis.
- (40) Kui lõhkematerjalide või laskemoona ebaseadusliku valdamise või kasutamise tõttu satub avalik julgeolek ohtu või seda rünnatakse, tuleks lubada liikmesriikidel teha lõhkematerjalide ja laskemoona vedamise puhul teatavatel tingimustel käesolevast direktiivist erand, et hoida ära selline ebaseaduslik valdamine või kasutamine.

- (41) Oluline on luua liikmesriikide pädevate asutuste vahel halduskoostöö süsteem. Seepärast peaksid pädevad asutused toetuma oma põhimõtetes nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määrusele (EÜ) nr 515/97 (liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks)¹.
- (42) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust võtta meetmeid ebaseadusliku lõhkematerjalide ja laskemoonaga kauplemise vältimiseks.

¹ ELT L 82, 22.3.1997, lk 1.

- (43) Käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte nende liidu meetmete osas, mis käsitlevad käesoleva direktiivi kohandamist ohtlike kaupade transpordi käsitlevate ÜRO soovitustega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (44) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)¹.

¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (45) *Nende rakendusaktide vastuvõtmiseks, millega kohustatakse teavitavat liikmesriiki võtma vajalikke parandusmeetmeid teavitatud asutuste suhtes, mis ei täida või on lakanud täitmast teavituse aluseks olevaid nõudeid, tuleks kasutada nõuandemenetlust.*

- (46) Nende rakendusaktide vastuvõtmiseks, millega kehtestatakse *praktilised üksikasjad* lõhkematerjalide unikaalse identifitseerimise ja jälgimise süsteemi *toimimiseks ning tehnilised üksikasjad lõhkematerjalide vedu käsitlevate sätete kohaldamiseks, eriti seoses näidisdokumendi kasutamisega*, tuleks kasutada kontrollimenetlust.
- (47) *Kontrollimenetlust tuleks samuti kasutada rakendusaktide vastuvõtmisel seoses nõuetele vastavate lõhkematerjalidega, mis kujutavad endast riski inimeste tervisele ja ohutusele või muudele avaliku huvi kaitse aspektidele.*
- (48) *Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud inimeste tervisele või ohutusele, varale või keskkonnale riski kujutavate, nõuetele vastavate lõhkematerjalidega, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.*
- (49) *Kooskõlas väljakujunenud tavaga võib käesoleva direktiiviga asutatud komitee olla kasulik käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud küsimuste uurimisel, mida võivad kodukorra kohaselt tõstatada komitee eesistuja või liikmesriigi esindaja.*
- (50) *Kui uuritakse muid kui käesoleva direktiivi rakendamise või rikkumisega seotud küsimusi, näiteks komisjoni eksperdirühmas, peaks Euroopa Parlament saama väljakujunenud tava kohaselt kogu teabe ja dokumentatsiooni ning, kui see on asjakohane, kutse osaleda koosolekutel.*

- (51) *Komisjon peaks otsustama rakendusaktidega, kas liikmesriikide poolt nõuetele mittevastavate lõhkematerjalide suhtes võetud meetmed on põhjendatud või mitte, võttes arvesse nende eripära ja jättes kohaldamata määruse (EL) nr 182/2011.*

I

- (52) Liikmesriigid peaksid sätestama eeskirjad käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ning tagama kõnealuste *eeskirjade jõustamise. Ettenähtud* karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

- (53) On vaja näha ette *mõistlik* üleminekukord, mis võimaldaks, *ilma et tuleks järgida täiendavaid nõudeid toodetele*, teha *enne käesoleva direktiivi ülevõtmiseks võetavate siseriiklike meetmete kohaldamise alguskuupäeva* turul kättesaadavaks lõhkematerjalid, mis on juba turule lastud kooskõlas direktiiviga 93/15/EMÜ. *Levitajatel peaks seega olema võimalik tarnida turule lastud lõhkematerjale, täpsemalt varusid, mis on juba turustusahelas, enne käesoleva direktiivi siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaldamise alguskuupäeva.*
- (54) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tagada, et turul olevad lõhkematerjalid täidavad nõudeid, mis tagavad tervise ja ohutuse ja muude avalike huvide kõrgetasemelise kaitse ning samas ka siseturu toimimise, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (55) Kohustus võtta käesolev direktiiv siseriiklikku õigusesse üle peaks piirduma sätetega, mida on võrreldes *varasemate direktiividega oluliselt muudetud*. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb *varasematest direktiividest*.
- (56) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud *V lisa B osas osutatud direktiivide* siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

1. PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud *lõhkematerjalide suhtes*.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgnevale:

- a) ***lõhkematerjalid, sealhulgas laskemoon***, mis on siseriikliku õiguse kohaselt mõeldud kasutamiseks relvajõududes või politseis;
- b) direktiivi 2013/29/EL reguleerimisalasse ***kuuluvad pürotehnilised tooted***;
- c) ***laskemoon, välja arvatud artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud juhtudel.***

I lisa sisaldab mitteammendavat loetelu pürotehnilistest toodetest ja laskemoonast, millele osutatakse käesoleva lõike punktis b ja artikli 2 punktis 2 ning mis määratleti pärast ohtlike kaupade transporti käsitlevate ÜRO soovitusete vastuvõtmist.

- 3. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike käsitlemast oma siseriiklikes õigusnormides teatavaid käesoleva direktiiviga reguleerimata aineid lõhkematerjalidena.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lõhkematerjalid” – materjalid ja tooteid, mida käsitletakse lõhkematerjalidena ohtlike kaupade transporti käsitlevates ÜRO soovitusetes ja mis kuuluvad nimetatud soovitusete 1. klassi;

- 2) ***„laskemoon” – kaasaskantavates tulirelvades, muudes tulirelvades ja suurtükiväerelvades kasutatavad väljapaiskelaenguga või väljapaiskelaenguta lendkehad ja paukpadrunid;***
- 3) „ohutus” – õnnetuste vältimine ja õnnetuse toimumise korral toimetulek selle tagajärgedega;
- 4) „julgeolek” – õiguskorraga vastuolus oleva kasutamise vältimine;
- 5) „heakskiit” – otsus, millega lubatakse lõhkematerjalide kavandatud vedu liidu piires;
- 6) „vedu” – lõhkematerjalide tegelik teise kohta viimine liidus, välja arvatud teise kohta viimine sama tegevuskoha piires;
- 7) „turul kättesaadavaks tegemine” – lõhkematerjali tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks või kasutamiseks;
- 8) „turule laskmine” – lõhkematerjali esmakordselt liidu turul kättesaadavaks tegemine;

- 9) „tootja” – füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab lõhkematerjali või kes laseb lõhkematerjali projekteerida või valmistada ja kes turustab *seda lõhkematerjali* oma nime või kaubamärgi all *või kasutab seda oma tarbeks*;
- 10) „volitatud esindaja” – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel seoses kindlaksmääratud ülesannetega;
- 11) „importija” – liidus asuv juriidiline või füüsiline isik, kes laseb liidu turule kolmandast riigist pärit *lõhkematerjali*;
- 12) „levitaja” – füüsiline või juriidiline isik tarneahelas, välja arvatud tootja või importija, kes teeb *lõhkematerjali* turul kättesaadavaks;
- 13) „ettevõtja” – tootja, volitatud esindaja, importija, levitaja ja füüsiline või juriidiline isik, kes ladustab, kasutab, veab, *impordib* ja ekspordib lõhkematerjale või kaupleb nendega;
- 14) „relvakaupmees” – füüsiline või juriidiline isik, kelle amet seisneb täielikult või osaliselt tulirelvade ja laskemoona valmistamises, nendega kauplemises, nende vahetamises, rendileandmises, parandamises või ümbertegemises;
- 15) „tehniline spetsifikatsioon” – dokument, millega nähakse ette lõhkematerjalile esitatavad tehnilised nõuded;
- 16) „harmoneeritud standard” – harmoneeritud standard määruse (EL) nr *1025/2012* artikli 2 *punkti 1 alapunktis c* määratletud tähenduses;

- 17) „akrediteerimine” – akrediteerimine määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 *punktis 10* määratletud tähenduses;
- 18) „riiklik akrediteerimisasutus” – riiklik akrediteerimisasutus määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 *punktis 11* määratletud tähenduses;
- 19) „vastavushindamine” – menetlus, mille käigus hinnatakse, kas lõhkematerjaliga seotud *käesoleva direktiivi* olulised ohutusnõuded on täidetud;
- 20) „vastavushindamisasutus” – asutus, mis teostab vastavushindamistoiminguid, sealhulgas kalibreerib, katsetab, sertifitseerib ja kontrollib;
- 21) „tagasivõtmine” – meede, mille eesmärk on võtta turult tagasi lõhkematerjal, mis on lõpptarbija jaoks juba kättesaadavaks tehtud;
- 22) „kõrvaldamine” – meede, mille eesmärk on takistada tarneahelas oleva lõhkematerjali turul kättesaadavaks tegemist;
- 23) „liidu ühtlustamisaktid” – *toodete turustustingimusi ühtlustavad liidu õigusaktid*;

- 24) „CE-märgis” – märgis, millega tootja kinnitab, et lõhkematerjal vastab märgise tootele paigaldamist sätestavate liidu ühtlustamisaktide alusel kohaldatavatele nõuetele.

Artikkel 3

Vaba liikumine

Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva direktiivi nõuetele vastavate lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist.

Artikkel 4

Turul kättesaadavaks tegemine

Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed tagamaks, et lõhkematerjale võib turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui need vastavad käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.

2. PEATÜKK

Ettevõtjate kohustused

Artikkel 5

Tootjate kohustused

1. Tootjad tagavad lõhkematerjale turule laskmisel ***või neid oma tarbeks kasutades***, et need on kavandatud ja toodetud kooskõlas II lisas sätestatud oluliste ohutusnõuetega.
2. Tootjad koostavad III lisas osutatud tehnilise dokumentatsiooni ja lasevad teostada artiklis 20 osutatud vastavushindamismenetluse.

Kui nimetatud menetlusega on tõendatud lõhkematerjali vastavus asjakohastele nõuetele, koostavad tootjad ELi vastavusdeklaratsiooni ning kinnitavad tootele CE-märgise.

3. Tootjad säilitavad tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni ■ 10 aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.
4. Tootjad tagavad menetluste olemasolu seeriatoodangu vastavuse säilimiseks **käesoleva direktiivi nõuetele**. Arvesse võetakse muudatusi lõhkematerjali konstruktsioonis või omadustes ja muudatusi neis harmoneeritud standardites või **muudes** tehnilistes spetsifikatsioonides, mille põhjal lõhkematerjali vastavust kinnitatakse.
5. Tootjad tagavad, et nende **poolt turule lastud** lõhkematerjalid kannavad unikaalseid identifitseerimisandmeid, **mis on kooskõlas artiklis 15 sätestatud identifitseerimis- ja jälgimissüsteemiga**. Nimetatud süsteemiga hõlmamata lõhkematerjalide puhul tootjad:
 - a) tagavad, et nende poolt turule lastud lõhkematerjalid kannavad tüübi-, partii- või seerianumbrit või muud märget, mis võimaldaks neid tuvastada, või kui lõhkematerjali väiksus, kuju või konstruktsioon seda ei võimalda, siis tagavad tootjad, et nõutud teave on lõhkematerjali pakendil või sellega kaasasolevas dokumendis;

b) märgivad oma nime, registreeritud ärinime või registreeritud kaubamärgi ja ühenduse võtmiseks kasutatava postiaadressi lõhkematerjalile või, kui see ei ole võimalik, lõhkematerjali pakendile või tootega kaasasolevasse dokumenti. Aadress osutab üheleainsale kohale, kus tootjaga saab ühendust võtta. Kontaktandmed esitatakse keeles, mis on lõppkasutajate ja turujärelevalveasutuste jaoks kergesti arusaadav.

6. Tootjad tagavad, et **nende poolt turule lastud** lõhkematerjaliga on kaasas juhised ja ohutusalaane teave asjaomase liikmesriigi poolt määratletud keeles, mis on lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav. **Sellised juhised ja ohutusalaane teave ning igasugune märgistus on selged, arusaadavad ja mõistetavad.**
7. Tootjad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et lõhkematerjal, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesolevale direktiivile, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia lõhkematerjal nõuetega vastavusse või, kui see on asjakohane, kõrvaldada toode turult või võtta tagasi. Lisaks, kui lõhkematerjal kujutab endast riski, teavitavad tootjad sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, **mille turul** nad lõhkematerjali kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

8. Tootjad esitavad pädeva riikliku asutuse põhjendatud nõudmisel talle lõhkematerjali **käesolevale direktiivile** vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni **paberil või elektrooniliselt** keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd nende poolt turule lastud lõhkematerjalidega kaasnevate riskide kõrvaldamiseks võetavates meetmetes.

Artikkel 6

Volitatud esindajad

1. Tootja võib kirjaliku volituse alusel määrata volitatud esindaja.

Artikli 5 lõikes 1 sätestatud kohustused ja **artikli 5 lõikes 2 osutatud** tehnilise dokumentatsiooni **koostamise kohustus** ei kuulu volitatud esindaja ülesannete hulka.
2. Volitatud esindaja täidab ülesandeid tootjalt saadud volituste piires. Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:

- a) hoida ELi vastavusdeklaratsiooni ja tehnilist dokumentatsiooni riiklikule ***turujärelevalveasutusele*** kättesaadavana 10 aasta jooksul pärast seda, kui lõhkematerjal on turule lastud;
- b) esitada pädeva riikliku asutuse põhjendatud nõudmisel talle lõhkematerjali vastavust tõendav kogu teave ja dokumentatsioon;
- c) teha pädevate riiklike asutustega viimaste nõudmisel koostööd seoses kõigi volitatud esindaja volitustega hõlmatud lõhkematerjalidega kaasnevate riskide kõrvaldamiseks võetavate meetmetega.

Artikkel 7

Importijate kohustused

1. Importijad lasevad liidu turule üksnes nõuetele vastavaid lõhkematerjale.
2. Enne lõhkematerjali turule laskmist tagavad importijad, et tootja on teostanud asjakohase artikli 20 osutatud vastavushindamismenetluse. Nad tagavad, et tootja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni, et lõhkematerjal kannab CE-märgist, et sellega on kaasas nõutud dokumendid ***ning et tootja on täitnud artikli 5 lõikes 5 sätestatud nõuded.***

Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et lõhkematerjal ei vasta II lisas sätestatud olulistele ohutusnõuetele, ei lase ta lõhkematerjali turule enne, kui see on vastavusse viidud. Lisaks teavitab importija tootjat ja turujärelevalveasutusi, kui lõhkematerjal kujutab endast riski.

3. Importijad ***märgivad oma nime, registreeritud ärinime või registreeritud kaubamärgi ja ühenduse võtmiseks kasutatava postiaadressi lõhkematerjalile või, kui see ei ole võimalik, pürotehnilise toote pakendile või tootega kaasasolevasse dokumenti. Kontaktandmed esitatakse keeles, mis on lõppkasutajate ja turujärelevalveasutuste jaoks kergesti arusaadav.***
4. Importijad tagavad, et lõhkematerjaliga on kaasas juhised ja ohutusalane teave asjaomase liikmesriigi poolt määratletud keeles, mis on lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.
5. Importijad tagavad, et sel ajal, kui lõhkematerjal on nende vastutusel, ei ohusta selle ladustamise ega transpordi tingimused toote vastavust II lisas sätestatud olulistele ohutusnõuetele.

6. Importijad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et lõhkematerjal, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesolevale direktiivile, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia lõhkematerjal nõuetega vastavusse või, kui see on asjakohane, kõrvaldada toode turult või võtta see tagasi. Lisaks, kui lõhkematerjal kujutab endast riski, teavitavad importijad sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, *mille turul* nad lõhkematerjali kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.
7. Importijad hoiavad ■ 10 aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist turujärelevalveasutuste jaoks kättesaadavana ELi vastavusdeklaratsiooni koopia ning tagavad, et tehniline dokumentatsioon oleks kõnealustele asutustele viimaste nõudmisel kättesaadav.
8. Importijad esitavad pädeva riikliku asutuse põhjendatud nõudmisel lõhkematerjali vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni *paberil või elektrooniliselt* keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd seoses nende poolt turule lastud lõhkematerjalidega kaasnevate riskide kõrvaldamiseks võetavate meetmetega.

Artikkel 8

Levitajate kohustused

1. Lõhkematerjali turul kättesaadavaks tehes peavad levitajad hoolikalt järgima käesoleva direktiivi nõudeid.
2. Enne lõhkematerjali turul kättesaadavaks tegemist kontrollivad levitajad, kas toode kannab CE-märgist, kas sellega on kaasas nõutud dokumendid, juhised ja ohutusteave keeles, millest saavad kergesti aru selle liikmesriigi tarbijad ja muud lõppkasutajad, mille turul toode kättesaadavaks tehakse, ning kas tootja ja importija on täitnud vastavalt **artikli 5 lõikes 5 ning artikli 7 lõikes 3** sätestatud nõuded.

Kui levitaja arvab või tal on põhjust uskuda, et lõhkematerjal ei vasta II lisas sätestatud olulistele ohutusnõuetele, ei tee ta lõhkematerjali turul kättesaadavaks enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teavitab levitaja tootjat või importijat ja turujärelevalveasutusi, kui lõhkematerjal kujutab endast riski.

3. Levitajad tagavad, et sel ajal, kui lõhkematerjal on nende vastutusel, ei ohusta selle ladustamise ega transpordi tingimused toote vastavust II lisas sätestatud olulistele ohutusnõuetele.
4. Levitajad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et lõhkematerjal, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesolevale direktiivile, tagavad, et võetakse vajalikud parandusmeetmed, et viia lõhkematerjal nõuetega vastavusse, kõrvaldada toode turult või võtta see tagasi. Lisaks, kui lõhkematerjal kujutab endast riski, teavitavad levitajad sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, **mille turul** nad lõhkematerjali kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.
5. Levitajad esitavad pädeva riikliku asutuse põhjendatud nõudmisel talle lõhkematerjali vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni **paberil või elektrooniliselt**. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd seoses nende poolt turul kättesaadavaks tehtud lõhkematerjalidega kaasnevate riskide kõrvaldamiseks võetavate meetmetega.

Artikkel 9

Tootja kohustuste kohaldamine importija ja levitaja suhtes

Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse importijat või levitajat tootjana ning tema suhtes kohaldatakse artiklist 5 tulenevaid tootja kohustusi, kui ta laseb lõhkematerjali turule oma nime või kaubamärgi all või muudab juba turule lastud lõhkematerjal viisil, mis võib mõjutada selle vastavust käesoleva direktiivi nõuetele.

Artikkel 10

Ettevõtjate tuvastamine

Artiklis 15 kehtestatud süsteemiga hõlmamata lõhkematerjalide puhul teatavad ettevõtjad turujärelevalveasutusele viimase taotluse korral:

- a) iga ettevõtja, kes on neile lõhkematerjale tarninud;*
- b) iga ettevõtja, kellele nemad on lõhkematerjale tarninud.*

Ettevõtjad peavad olema valmis esitama esimeses lõigus osutatud teavet 10 aasta jooksul pärast seda, kui lõhkematerjal neile tarniti, ja 10 aasta jooksul pärast seda, kui nad ise lõhkematerjali tarnisid.

3. PEATÜKK

Julgeolekusätted

Artikkel 11

Lõhkematerjalide vedu

1. Lõhkematerjalide vedu võib toimuda ainult kooskõlas lõigetega 2–8 .
2. Lõhkematerjalide vedamiseks annab kaubasaajale heakskiidu **kaubasaaja** liikmesriigi pädev asutus. Pädev asutus kontrollib, et kaubasaajal on õigus omandada lõhkematerjale ja et tal on vajalikud litsentsid või load. Vedamise eest vastutav **ettevõtja** teatab transiitliikmesriigi pädevatele asutustele lõhkematerjalide liikumisteedekonna läbi **asjaomase liikmesriigi** ning taotleb asjaomase transiitliikmesriigi eelnevat heakskiitu.
3. Kui liikmesriik leiab, et seoses lõikes 2 osutatud lõhkematerjalide omandamise õiguse kontrollimisega on probleeme, edastab kõnealune liikmesriik selles küsimuses kättesaadava teabe komisjonile, kes teatab sellest teistele liikmesriikidele.

4. Kui **kaubasaaja** liikmesriigi pädev asutus annab veoks heakskiidu, väljastab ta kaubasaajale dokumendi, mis sisaldab kogu lõikes 5 osutatud teavet. Selline dokument peab olema lõhkematerjalidega kaasas lõhkematerjalide jõudmiseni kindlaksmääratud sihtkohta. Dokument tuleb esitada asjaomaste pädevate asutuste nõudmisel. Kaubasaaja säilitab kõnealuse dokumendi koopia ja esitab selle taotluse korral läbivaatamiseks **kaubasaaja** liikmesriigi pädevale asutusele .
5. Kui lõhkematerjalide vedamise üle tuleb teostada järelevalvet, et kõik oleks kooskõlas liikmesriigi territooriumil või selle osal kehtivate julgeoleku erinõuetega, esitab kaubasaaja enne veo alustamist **kaubasaaja** liikmesriigi pädevale asutusele järgmised andmed:
- a) asjaomaste ettevõtjate nimed ja aadressid;
 - b) veetavate lõhkematerjalide arv ja kogus;
 - c) **kõnealuste lõhkematerjalide** ja **nende** identifitseerimise meetodite täielik kirjeldus, sealhulgas ÜRO tunnuskood;

- d) kui on kavas lõhkematerjalid turule lasta, andmed vastavuse kohta turulelaskmise tingimustele;
- e) veovahendid ja marsruut;
- f) lahkumise ja saabumise eeldatavad kuupäevad;
- g) vajaduse korral liikmesriikidesse sisenemise ja sealt lahkumise täpsed punktid.

Esimese lõigu punktis a osutatud andmed peavad olema piisavalt üksikasjalikud, et pädeval asutusel oleks võimalik ettevõtjatega ühendust võtta ja saada kinnitus selle kohta, et asjaomastel *ettevõtjatel* on õigus kaubasaadeti vastu võtta.

Kaubasaaja liikmesriigi pädev asutus vaatab veotingimused läbi eelkõige seoses julgeoleku erinõuetega. Kui julgeoleku erinõuded on täidetud, antakse veoks heakskiit. Kui transiit läbib teiste liikmesriikide territooriumi, vaatavad ka need liikmesriigid veo üksikasjad läbi ja annavad heakskiidu.

6. Kui liikmesriigi pädev asutus leiab, et lõigetes 4 ja 5 osutatud julgeoleku erinõuded ei ole vajalikud, võib lõhkematerjale asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle osas vedada, ilma et eelnevalt oleks esitatud lõikes 5 sätestatud teavet. **Kaubasaaja** liikmesriigi pädev asutus annab seejärel heakskiidu määratud ajaks, mille võib igal ajal peatada või tühistada põhjendatud otsusega. Lõikes 4 osutatud dokumendis, mis peab olema lõhkematerjalidega kaasas kuni lõhkematerjalide jõudmiseni sihtkohta, viidatakse ainult kõnealusele heakskiidule.
7. Ilma et see piiraks tavapärast kontrollimist, mida lähteliikmesriik oma territooriumil teostab, edastavad asjaomased kaubasaajad ja ettevõtjad asjaomaste pädevate asutuste palvel lähteliikmesriigi ja transiidiliikmesriigi pädevatele asutustele kõik nende käsutuses olevad asjaomased andmed lõhkematerjalide veo kohta.
8. Ükski **ettevõtja** ei või lõhkematerjale vedada, kui kaubasaajal ei ole vedamiseks vajalikke lube vastavalt lõigetele 2, 4, 5 ja 6.

Artikkel 12
Laskemoona vedu

1. Laskemoona võib ühest liikmesriigist teise vedada ainult lõigetes 2–5 sätestatud korras. Neid lõikeid kohaldatakse ka sidevahendite kaudu müüdud laskemoona veo suhtes.
2. Kui laskemoona veetakse teise liikmesriiki, edastab asjaomane isik enne lähetamist laskemoona asukoha liikmesriigile järgmised andmed:
 - a) laskemoona müüja või vedaja ja ostja või omandaja ning vajaduse korral omaniku nimi ja aadress;
 - b) aadress, kuhu laskemoon saadetakse või transporditakse;
 - c) saadetava või transporditava laskemoona kogus;
 - d) andmed, mis võimaldavad laskemoona identifitseerida, samuti märge, et laskemoona on kontrollitud kooskõlas 1. juuli 1969. aasta väikereelvade tulistamisjälgede vastastikuse tunnustamise konventsiooniga;

- e) veovahendid;
- f) lähetuskuupäev ja eeldatav saabumiskuupäev.

Esimese lõigu punktides e ja f osutatud andmeid ei ole vaja esitada, kui on tegemist kahe relvakaupmehe vahelise veoga. Liikmesriigid kontrollivad veotingimusi, eelkõige julgeoleku osas. Kui liikmesriik lubab selliseid vedusid teostada, väljastab ta kõiki esimeses lõigus nimetatud andmeid sisaldava litsentsi. Selline litsents on laskemoonaga kaasas kuni selle sihtkohta jõudmiseni. See esitatakse alati liikmesriikide pädevate ametiasutuste nõudmisel.

3. Iga liikmesriik võib anda relvakaupmeestele õiguse vedada laskemoona asjaomase riigi territooriumilt teises liikmesriigis paiknevale relvakaupmehele ilma lõikes 2 osutatud eelneva loata. Selleks väljastab liikmesriik loa, mis kehtib kolm aastat ja mille kehtivuse võib põhjendatud otsusega igal ajal peatada või tühistada. Sellisele loale viitav dokument peab olema laskemoonaga kaasas kuni selle sihtkohta jõudmiseni. See esitatakse alati liikmesriikide pädevate ametiasutuste nõudmisel.

Enne vedu edastab relvakaupmees lähteliikmesriigi ametiasutustele kõik lõike 2 esimeses lõigus loetletud andmed.

4. Iga liikmesriik esitab teistele liikmesriikidele selliste lõhkematerjalide nimekirja, mille toomist tema territooriumile võib lubada ilma tema eelneva nõusolekuta.

Sellised laskemoona nimekirjad edastatakse relvakaupmeestele, kes on saanud loa vedada laskemoona ilma lõikes 3 sätestatud korra kohase eelneva loata.

5. Iga liikmesriik edastab kogu tema käsutuses oleva vajaliku teabe laskemoona lõpetatud vedude kohta sellele liikmesriigile, kelle territooriumile laskemoon on lõplikult viidud.

Kogu teave, mille liikmesriigid saavad lõigete 2 ja 3 kohaselt, edastatakse hiljemalt asjaomase vedamise ajal sihtliikmesriikidele ja vajaduse korral hiljemalt vedamise ajal ka transiidiliikmesriigile.

Artikkel 13

Julgeolekuga seotud erandid

Kui lõhkematerjalide või laskemoona ebaseadusliku valdamise või kasutamise tõttu satub avalik julgeolek suurde ohtu või kui seda rünnatakse, võib liikmesriik erandina artikli 11 lõigete 2, 4, 5 ja 6 ning artikli 12 sätetest võtta kõik vajalikud meetmed seoses lõhkematerjalide ja laskemoona vedamisega, et vältida sellist ebaseaduslikku valdamist ja kasutamist.

Esimeses lõigus osutatud meetmete puhul võetakse arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Selliste meetmete näol ei tohi olla tegemist ei meelevaldse diskrimineerimise vahendite ega liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piiramisega.

Iga liikmesriik, kes selliseid meetmeid võtab, teatab neist viivitamata komisjonile. Komisjon teatab neist teistele liikmesriikidele.

Artikkel 14

Teabevahetus

1. Artiklite 11 ja 12 rakendamiseks loovad liikmesriigid teabevahetamise võrgud. Nad teatavad teabe edastamise ja vastuvõtmise ning kõnealustes artiklites nimetatud menetluste kohaldamise eest vastutavatest siseriiklikest asutustest teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

Liikmesriigid võimaldavad teistel liikmesriikidel ja komisjonil tutvuda ajakohastatud teabega **artiklis 16** osutatud litsentse või lube omavate ettevõtjate kohta.

2. Käesoleva direktiivi rakendamisel kohaldatakse *mutatis mutandis* määrust (EÜ) nr 515/97, eelkõige **selles** konfidentsiaalsust käsitlevaid nõudeid.

Artikkel 15

Lõhkematerjalide identifitseerimine ja jälgimine

I

1. Ettevõtjad **kasutavad** lõhkematerjalide unikaalse **identifitseerimise ja** jälgimise süsteemi, mille juures võetakse arvesse nende mõõtmeid, kuju või konstruktsiooni, välja arvatud juhul, kui lõhkematerjalile ei ole vaja panna unikaalseid identifitseerimisandmeid, kuna lõhkematerjal ei ole eriti ohtlik tulenevalt oma omadustest ja sellistest näitajatest nagu väike lõhkejõud, kasutusviisid ja vähene julgeolekurisk (võimalik väärkasutus ei põhjusta tõsiseid tagajärgi).

Süsteemi ei kohaldata lõhkematerjalide suhtes, mida transporditakse või tarnitakse pakendamata või paakautodes nende otsese mahalaadimiseni lõhkeauku, ning lõhkematerjalide suhtes, mis on valmistatud lõhkamiskohtades ja mis laetakse viivitamata pärast nende tootmist (nn kohapealne tootmine).

2. *Kõnealune süsteem näeb ette andmete kogumise ja säilitamise, sealhulgas vajaduse korral elektrooniliselt, et võimaldada lõhkematerjali unikaalset identifitseerimist ja jälgimist, samuti lõhkematerjalile ja/või selle pakendile unikaalsete identifitseerimisandmete paigaldamise juurdepääsuks nimetatud andmetele. Kõnealused andmed on seotud lõhkematerjali unikaalsete identifitseerimisandmetega, mis hõlmavad ka selle asukohta ettevõtjate valduses ja vastavate ettevõtjate identifitseerimisandmeid.*
3. *Lõikes 2 osutatud andmeid kontrollitakse korrapäraselt ja kaitstakse juhusliku või kuritahtliku kahjustamise või hävimise eest. Kõnealuseid andmeid säilitatakse 10 aastat pärast tehingu toimumist, või lõhkematerjalide kasutamise või võõrandamise korral 10 aastat pärast nende kasutamist või võõrandamist, seda ka siis, kui asjaomane ettevõtja on äritegevuse lõpetanud. Pädevate asutuste nõudmisel tuleb nimetatud dokumendid esitada viivitamata ■ .*
4. *Komisjon võib võtta vastu rakendusakte:*
 - a) *millega kehtestatakse praktilised üksikasjad lõikes 1 osutatud unikaalse identifitseerimise ja jälgimise süsteemi toimimiseks, võttes seejuures arvesse lõhkematerjalide mõõtmeid, kuju või konstruktsiooni, eelkõige lõikes 2 osutatud unikaalsete identifitseerimisandmete vormi ja struktuuri;*

- b) milles määratletakse sellised lõikes 1 nimetatud juhtumid, mil ettevõtjad lõhkematerjali vähese ohtlikkuse tõttu ei pea järgima unikaalse identifitseerimise ja jälgimise süsteemi nimetatud lõike tähenduses.*

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 16

Litsentsid või load

Ettevõtjatel on litsents või luba, mis annab neile õiguse toota, ladustada, kasutada, importida, eksportida ja vedada lõhkematerjale või nendega kaubelda.

Esimest lõiku ei kohaldata litsentsi või luba omava ettevõtja töötajate suhtes.

Artikkel 17

Tootmistegevuse litsentsimine

Kui liikmesriik väljastab *artiklis 16* osutatud litsentsi või loa lõhkematerjalide valmistamiseks, kontrollib ta eelkõige seda, et vastutavad *ettevõtjad* suudaksid täita endale võetavaid tehnilisi kohustusi.

Artikkel 18

Konfiskeerimine

Iga liikmesriik võtab meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada pädevatel asutustel konfiskeerida lõhkematerjal, mille puhul on piisavaid tõendeid selle kohta, et asjaomane lõhkematerjal võidakse omandada, et seda võidakse kasutada või sellega võidakse kaubelda ebaseaduslikult.

4. PEATÜKK

Lõhkematerjali nõuetelevastavus

Artikkel 19

Lõhkematerjalide nõuetele vastavuse eeldamine

Lõhkematerjalid, mis on vastavuses selliste harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses II lisas sätestatud oluliste ohutusnõuetega, mida nimetatud standardid või nende osad käsitlevad.

I

Artikkel 20

Vastavushindamismenetlused

Lõhkematerjalide vastavuse hindamiseks ***kasutab tootja*** ühte järgmistest III lisas osutatud menetlustest:

- a) ■ ELi tüübihindamismenetlus (moodul B) ja tootja valikul üks järgmistest:
 - i) tüübivastavus, mis põhineb tootmise sisekontrollil ja juhuslike ajavahemike järel tehtud tootekontrollil (moodul C2);
 - ii) tüübivastavus, mis põhineb tootmisprotsessi kvaliteedi tagamisel (moodul D);
 - iii) tüübivastavus, mis põhineb tootekvaliteedi tagamisel (moodul E);
 - iv) tüübivastavus, mis põhineb toote kontrollimisel (moodul F);
- b) tooteühiku kontrollimisel põhinev vastavus (moodul G).

Artikkel 21

ELi vastavusdeklaratsioon

1. ELi vastavusdeklaratsioon kinnitab, et II lisas sätestatud olulised ohutusnõuded on täidetud.
2. ELi vastavusdeklaratsioon järgib **IV lisas** sätestatud näidise ülesehitust, sisaldab **III** lisas sätestatud asjakohastes moodulites määratletud elemente ning seda ajakohastatakse pidevalt. See tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus lõhkematerjal turule lastakse või **turul** kättesaadavaks tehakse.
3. Kui lõhkematerjali suhtes kohaldatakse rohkem kui ühte liidu õigusakti, mille kohaselt nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse kõigi selliste liidu õigusaktide kohta üks ühine ELi vastavusdeklaratsioon. Kõnealune deklaratsioon sisaldab teavet asjaomaste **liidu** õigusaktide kohta, sealhulgas **nende** avaldamisviiteid.
4. ELi vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtab tootja endale vastutuse lõhkematerjali vastavuse eest **käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele**.

Artikkel 22

CE-märgise üldpõhimõtted

CE-märgise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

Artikkel 23

CE-märgise kinnitamise eeskirjad ja tingimused

1. CE-märgis kantakse lõhkematerjalidele nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil. Kui see ei ole võimalik või ei ole asjaomase lõhkematerjali olemust arvestades lubatud, kinnitatakse märgis toote pakendile ja kaasasolevatele dokumentidele.
 2. CE-märgis kinnitatakse lõhkematerjalile enne selle turule laskmist.
 3. CE-märgise järel märgitakse teavitatud asutuse identifitseerimisnumber, kui nimetatud asutus on kaasatud tootmise kontrollietappi.
- Teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitab kas asutus ise või tema juhiste järgi tootja või tema volitatud esindaja.

4. CE-märgise ja *vajaduse korral teavitatud asutuse* identifitseerimisnumbri järel võib lisada ■ muu märgise, mis osutab erilisele ohule või kasutusviisile.
5. *CE-märgis tuleb kinnitada saatedokumentidele, kui tegemist on oma tarbeks toodetud lõhkematerjalidega, lõhkematerjalidega, mida transporditakse ja tarnitakse pakendamata või lõhkematerjali teisaldatavate tootmismoodulite (Mobile Explosives Manufacturing Unit – MEMU) kujul nende vahetuks mahalaadimiseks lõhkeauku, ning lõhkematerjalidega, mis valmistatakse lõhkamiskohas ja mis laetakse viivitamata pärast nende tootmist (nn kohapealne tootmine).*
6. *Liikmesriigid tuginevad CE-märgist käsitleva korra nõuetekohase kohaldamise tagamiseks olemasolevatele mehhanismidele ja võtavad nimetatud märgise väärkasutamise korral vajalikud meetmed.*

5. PEATÜKK

Vastavushindamisasutustest teavitamine

Artikkel 24

Teavitamine

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike asutustest, kes on volitatud kolmanda isikuna täitma vastavushindamisülesandeid käesoleva direktiivi alusel.

Artikkel 25

Teavitavad asutused

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamiseks ja nendest teavitamiseks ning teavitatud asutuste järelevalveks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, samuti artiklis 30 sätestatud nõuete täitmise eest.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teostab määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses ja sellega kooskõlas riiklik akrediteerimisasutus.

Artikkel 26

Nõuded teavitavale asutusele

1. Teavitav asutus asutatakse nii, et ei tekiks huvide konflikti vastavushindamisasutustega.
2. Teavitava asutuse tööd korraldatakse ja juhitakse nii, et oleks tagatud tema objektiivsus ja erapooletus.

3. Teavitava asutuse tööd korraldatakse nii, et vastavushindamisasutusest teavitamisega seotud otsused teevad pädevad isikud, kes ei ole hindamist läbi viinud isikud.
4. Teavitav asutus ei tohi pakkuda ega osutada teenuseid, mida osutavad vastavushindamisasutused, ega ärilisi või konkureerivaid nõustamisteenuseid.
5. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse.
6. Teavitaval asutusel peab oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks olema piisavalt pädevaid töötajaid.

Artikkel 27

Teavitavate asutuste teabekohustused

Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma vastavushindamisasutuste hindamise, nendest teavitamise ja teavitatud asutuste järelevalve menetlustest, ning neis tehtud muudatustest.

Komisjon teeb kõnealuse teabe avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 28

Nõuded teavitatud asutusele

1. Teavitamise eesmärgil täidab vastavushindamisasutus lõigetes 2–11 sätestatud nõudeid.
 2. Vastavushindamisasutus asutatakse *liikmesriigi* õiguse alusel ning ta on õigusvõimeline isik.
 3. Vastavushindamisasutus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu organisatsioonist või lõhkematerjalist, mida ta hindab.
-
4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla ei lõhkematerjali kavandaja, tootja, tarnija, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja ega hooldaja ega esindada ühtegi nimetatud isikut. See ei välista vastavushindamisasutuse tegevuseks vajalike lõhkematerjalide kasutamist ega lõhkematerjalide kasutamist isiklikul otstarbel.

Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otseselt seotud lõhkematerjali kavandamise, tootmise või valmistamise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada nimetatud tegevustega tegelevat isikut. Nad ei tohi osaleda tegevuses, mis võib seada kahtluse alla nende otsuste sõltumatuse ja usaldusväärsuse vastavushindamistoimingutes, mille tegemiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutused tagavad, et nende tütarettvõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta nende vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsust, objektiivsust ja erapooletust.

5. Vastavushindamisasutused ja nende töötajad teevad vastavushindamistoiminguid suurima erialase usaldusväärsuse ja nõutava erialase tehnilise pädevusega ning ei allu ühelegi surveavaldusele ega ahvatlusele, eelkõige rahalisele, mis võib nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti seoses isikute või isikute rühmadega, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.

6. Vastavushindamisasutus on võimeline täitma temale **III lisa** alusel määratud vastavushindamisülesandeid, mille täitmisega seoses on temast teavitatud, sõltumata sellest, kas vastavushindamisasutus täidab neid ise või täidetakse neid tema nimel ja vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses on alati kõigile lõhkematerjali liikidele või -kategoriatele, millega seoses temast on teavitatud, ning kõigile vastavushindamismenetlustele vastavad vajalikud:

- a) tehniliste teadmistega töötajad, kellel piisav ja asjakohane kogemus vastavushindamisülesannete täitmiseks;
- b) menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist teostatakse ning mis tagavad läbipaistvuse ning nende menetluste kordamise võimaluse. Asutusel on asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, milles eristatakse ülesandeid, mida ta täidab teavitatud asutusena, ja muud tegevust;

- c) menetlused tegevusteks, mis võtavad asjakohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, tema struktuuri, kõnealuse toote tehnoloogia keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutusel on vajalikud vahendid vastavushindamistoimingute nõuetekohase teostamisega seotud tehniliste ja haldusülesannete täitmiseks ning juurdepääs vajalikule varustusele ja vahenditele.

7. *Vastavushindamisülesannete* täitmise eest vastutavatel töötajatel on:

- a) põhjalik tehniline ja kutsealane väljaõpe, mis hõlmab kõiki vastavushindamistoiminguid, millega seoses nimetatud vastavushindamisasutusest on teavitatud;
- b) piisavad teadmised nende teostatavate hindamiste nõuetest ning kõnealuste hindamiste teostamiseks vajalik pädevus;

- c) II lisas sätestatud oluliste ohutusnõuete, kohaldatavate harmoneeritud standardite ning liidu ühtlustamisaktide ja siseriiklike õigusaktide asjakohaste sätete piisav tundmine ja mõistmine;
 - d) oskus koostada hindamise teostamist tõendavaid sertifikaate, protokolle ja aruandeid.
8. Tagatakse vastavushindamisasutuste, nende juhtkonna ja ***vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate*** töötajate erapooletus.
- Vastavushindamisasutuse juhtkonna ja ***vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate*** töötajate tasu suurus ei tohi sõltuda teostatud hindamiste arvust ega nende tulemustest.
9. Vastavushindamisasutus sõlmib vastutuskindlustuslepingu, välja arvatud juhul, kui vastutus vastutus kuulub siseriikliku õiguse alusel riigile või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.

10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on saadud III lisa või selle rakendamiseks vastuvõetud siseriikliku õiguse sätte kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagatakse omandiõiguste kaitse.
11. Vastavushindamisasutus osaleb asjakohases standardimistöös ja asjakohaste liidu ühtlustamisaktide alusel loodud teavitatud asutuste koordineerimisrühma töös või tagab, et tema *vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad* töötajad on sellisest tegevusest teavitatud, ning rakendab nimetatud rühma töö tulemusel koostatud haldusotsuseid ja -dokumente üldiste suunistena.

Artikkel 29

Vastavushindamisasutuse nõuetele vastavuse eeldamine

Kui vastavushindamisasutus tõendab, et ta vastab sellistes asjakohastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse tema vastavust artiklis 28 sätestatud nõuetele kohaldatavate harmoneeritud standarditega hõlmatud nõuete ulatuses.

Artikkel 30

Teavitatud asutuse tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Kui teavitatud asutus kasutab vastavushindamisega seotud ülesannete täitmiseks alltöövõtjat või tütarettevõtjat, tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 28 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale asutusele.
2. Teavitatud asutus vastutab täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.
3. Toiminguid võib lasta teostada alltöövõtjal või tütarettevõtjal ainult kliendi nõusolekul.
4. Teavitatud asutus hoiab teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende poolt III lisa alusel tehtud tööd.

Artikkel 31

Teavitamise taotlus

1. Vastavushindamisasutus esitab teavitamise taotluse selle liikmesriigi teavitavale asutusele, mille territooriumil ta asub.

2. **Teavitamise** taotlusele lisatakse vastavushindamistoimingute, vastavushindamismooduli või -moodulite ja lõhkematerjali või lõhkematerjalide kirjeldus, millega tegelemiseks ta väidab end pädev olevat, ning riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistus (olemasolu korral), milles kinnitatakse, et vastavushindamisasutus vastab artiklis 28 sätestatud nõuetele.
3. Kui vastavushindamisasutus ei saa akrediteerimistunnistust esitada, esitab ta teavitavale asutusele dokumentaalsed tõendid, mille alusel saab kontrollida ja tunnustada tema vastavust artiklis 28 sätestatud nõuetele ning teha selle üle korrapäraselt järelevalvet.

Artikkel 32

Teavitamismenetlus

1. Teavitavad asutused võivad teavitada ainult artiklis 28 sätestatud nõuetele vastavatest vastavushindamisasutustest.
2. Nad kasutavad komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks komisjoni väljatöötatud ja tema hallatavat elektroonilist teavitamise vahendit.

3. Teavitus sisaldab täielikku ülevaadet vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ja asjaomasest lõhkematerjalist või lõhkematerjalidest ning asjakohast pädevuse tõendamist.
4. Kui teavitus ei põhine artikli 31 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistusel, esitab teavitav asutus komisjonile ja teistele liikmesriikidele dokumentaalsed tõendid vastavushindamisasutuse pädevuse ja kehtiva korra kohta, millega tagatakse asutuse korrapärane järelevalve ning selle jätkuv vastavus artiklis 28 sätestatud nõuetele.
5. Asjaomane asutus võib tegutseda teavitatud asutusena ainult siis, kui komisjon ja teised liikmesriigid ei ole esitanud vastuväiteid kas kahe nädala jooksul pärast teavitamist juhul, kui kasutatakse akrediteerimistunnistust, või kahe kuu jooksul pärast teavitamist juhul, kui akrediteerimist ei kasutata.

Käesoleva direktiivi mõistes käsitletakse akrediteeritud asutusena ainult sellist asutust.

6. ***Teavitav asutus teavitab*** komisjoni ja teisi liikmesriike **■** kõigist edaspidistest olulistest teavituse muudatustest.

Artikkel 33

Identifitseerimisnumber ja teavitatud asutuste loetelu

1. Komisjon määrab teavitatud asutusele identifitseerimisnumbri.

Komisjon määrab üheainsa identifitseerimisnumbri, isegi kui kui asutusest teavitatakse mitme erineva liidu õigusakti alusel.

2. Komisjon teeb avalikkusele kättesaadavaks käesoleva direktiivi alusel teavitatud asutuste loetelu, mis sisaldab ka **asutustele määratud** identifitseerimisnumbreid ja toiminguid, mille teostamiseks neist on teavitatud.

Komisjon tagab loetelu ajakohastamise.

Artikkel 34

Muudatused teavituses

1. Kui teavitav asutus on tuvastanud või talle on teatatud, et teavitatud asutus ei vasta enam artiklis 27 sätestatud nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis piirab teavitav asutus teavitust, peatab teavituse või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

2. Juhul kui teavitust piiratakse, see peatatakse või tühistatakse või kui teavitatud asutus on lõpetanud oma tegevuse, võtab teavitav liikmesriik vajalikud meetmed tagamaks, et kõnealuse asutuse dokumente menetsleks mõni teine teavitatud asutus või et need oleks nõudmise korral kättesaadavad teavitamise ja turujärelevalve eest vastutavatele asutustele.

Artikkel 35

Teavitatud asutuste pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mille puhul tal on kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et teavitatud asutus ei ole enam pädev või et teavitatud asutus ei täida enam talle esitatud nõudeid ja ülesandeid.
2. Teavitav liikmesriik esitab komisjonile viimase nõudmisel kogu teabe seoses teavituse alusega või asjaomase **teavitatud** asutuse pädevuse säilimisega.
3. Komisjon tagab, et uurimise käigus saadud tundlikku teavet käsitatakse konfidentsiaalsena.

4. Kui komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või on lakanud täitmast teavitamise aluseks olevaid nõudeid, **võtab ta vastu rakendusakti, milles nõutakse**, et **teavitav liikmesriik** võtaks parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral tühistaks teavituse.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 36

Teavitatud asutuste töökohustused

1. Teavitatud asutused teostavad vastavushindamist kooskõlas III lisas sätestatud vastavushindamismenetlustega.
2. Vastavushindamist teostatakse tasakaalustatud viisil, vältides ettevõtjate liigset koormamist. Vastavushindamisasutused võtavad oma ülesannete täitmisel arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, tema struktuuri, asjaomase tootetehnoloogia keerukusastet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Seejuures järgivad nad siiski rangusastet ja kaitsetaset, mida nõutakse, et tagada lõhkematerjali vastavus käesolevale direktiivile.

3. Kui teavitatud asutus leiab, et tootja ei ole järginud II lisas sätestatud olulisi ohutusnõudeid või vastavaid harmoneeritud standardeid või **muid** tehnilisi spetsifikatsioone, nõuab ta kõnealuselt tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ja ei väljasta vastavussertifikaati.
4. Kui teavitatud asutus avastab pärast sertifikaadi väljastamist vastavuse järelevalve käigus, et lõhkematerjal ei vasta enam nõuetele, nõuab ta tootjalt parandusmeetmete võtmist ja vajaduse korral peatab või tühistab sertifikaadi.
5. Kui parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, teavitatud asutus vastavalt vajadusele kas piirab sertifikaati, peatab selle või tunnistab kehtetuks.

Artikkel 37

Teavitatud asutuste otsuste vaidlustamine

Liikmesriigid tagavad, et on olemas menetlus teavitatud asutuste otsuste vaidlustamiseks.

Artikkel 38

Teavitatud asutuste teabekohustus

1. Teavitatud asutus teavitab teavitavat asutust järgmisest:
 - a) sertifikaadi andmisest keeldumine, selle piiramine, peatamine või tühistamine;
 - b) teavituse ulatust või tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - c) turujärelevalveasutustelt vastavushindamistoimingute kohta saadud teabenõuded;
 - d) nõudmise korral vastavushindamistoimingud, mida nad teavituse sihtvaldkonnas on teostanud, ja muu tegevus, sealhulgas piiriülene tegevus ja alltöövõtt.
2. Teavitatud asutused esitavad teistele käesoleva direktiivi alusel teavitatud sarnase vastavushindamistoimingute ja samade lõhkematerjalidega tegelevatele asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja taotluse korral ka positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.

Artikkel 39

Kogemuste vahetus

Komisjon korraldab kogemuste vahetuse liikmesriikide teavituspoliitika eest vastutavate riiklike asutuste vahel.

Artikkel 40

Teavitatud asutuste koordineerimine

Komisjon tagab, et käesoleva direktiivi alusel teavitatud asutuste tegevus põhineb asjakohasel koordineerimisel ja koostööl ning toimub teavitatud asutuste valdkondliku tööühma vormis.

Liikmesriigid tagavad nende poolt teavitatud asutuste osalemise nimetatud tööühma töös kas otse või määratud esindajate kaudu.

6. PEATÜKK

Liidu turujärelevalve, liidu turule sisenevate lõhkematerjalide kontroll ja *liidu* kaitsemeetmete menetlus

Artikkel 41

Liidu turujärelevalve ja liidu turule sisenevate ***lõhkematerjalide*** kontroll

Lõhkematerjalide suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 **■** artikleid 16–29.

Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et lõhkematerjale võib turule lasta üksnes siis, kui need nõuetekohase säilitamise ning eesmärgipärase kasutamise korral ei ohusta inimeste tervist ega ohutust.

Artikkel 42

Menetlus lõhkematerjalide jaoks, mis kujutavad endast riski riiklikul tasandil

1. Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutustel **■** on piisavalt põhjust uskuda, et lõhkematerjal kujutab endast riski inimeste tervisele või ohutusele, ***varale või keskkonnale***, viivad nad läbi asjaomase lõhkematerjali hindamise lähtudes kõigist käesolevas direktiivis sätestatud ***asjakohastest*** nõuetest. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega ***sel eesmärgil*** vajalikul viisil koostööd.

Kui *esimeses lõigus osutatud* hindamise tulemusena on turujärelevalveasutused arvamusel, et lõhkematerjal ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, nõuavad nad viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik vajalikud parandusmeetmed lõhkematerjali nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks, kõrvaldaks lõhkematerjali turult või võtaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mille nad riski laadi arvestades määravad.

Turujärelevalveasutused teavitavad sellest asjaomast teavitatud asutust.

Käesoleva lõike teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklit 21.

2. Kui turujärelevalveasutused on seisukohal, et mittevastavus ei piirdu üksnes nende liikmesriigi territooriumiga, siis teavitavad nad komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist nad on ettevõtjalt nõudnud.
3. Ettevõtja tagab, et kõigi asjaomaste, tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud lõhkematerjalide suhtes võetakse kõik vajalikud parandusmeetmed.

4. Kui asjaomane ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad turujärelevalveasutused kõik asjakohased ajutised meetmed, et keelata või piirata lõhkematerjali kättesaadavaks tegemist nende riigisisisel turul, lõhkematerjal turult kõrvaldada või tagasi võtta.

Turujärelevalveasutused teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealustest meetmetest.

5. **Lõike 4 teises lõigus** osutatud teave sisaldab kõiki olemasolevaid andmeid, eelkõige mittevastava lõhkematerjali tuvastamiseks vajalikku teavet, lõhkematerjali päritolu, väidetava mittevastavuse ja kaasneva riski laadi, riigisiseste meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused näitavad eelkõige, kas mittevastavus on tingitud **ühest** järgmistest põhjustest:

- a) lõhkematerjal ei vasta nõuetele, mis käsitlevad inimeste tervist ja ohutust või **vara või keskkonna kaitset, või**

- b) esinevad puudused artiklis 19 osutatud harmoneeritud standardites, mille alusel vastavust eeldatakse.
6. Liikmesriigid, kes ei ole **käesoleva artikli kohase** menetluse algatajad, teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast täiendavast teabest seoses asjaomase lõhkematerjali nõuetele mittevastavusega ning juhul, kui nad ei ole nõus **vastuvõetud** riigisisese meetmega, oma vastuväidetest.
7. Kui **kolme** kuu jooksul **lõike 4 teises lõigus** osutatud teabe kättesaamisest ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud vastuväiteid seoses liikmesriigi ajutise meetmega, loetakse meede põhjendatuks.
8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase lõhkematerjali suhtes võetakse viivitamata asjakohased piiravad meetmed, **näiteks lõhkematerjal kõrvaldatakse turult**.

Artikkel 43

Liidu kaitsemeetmete menetlus

1. Kui artikli 42 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse liikmesriigi võetud meetmele vastuväiteid või kui komisjon on seisukohal, et riigisisene meede on vastuolus liidu õigusaktidega, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga ning hindab riigisisest meetet. Kõnealuse hindamise tulemuste põhjal **võtab** komisjon **vastu rakendusakti, millega otsustatakse**, kas riigisisene meede on põhjendatud või mitte.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le.

2. Kui riigisisest meetet peetakse põhjendatuks, võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada nõuetele mittevastava lõhkematerjali kõrvaldamine oma turult, ja teavitavad sellest komisjoni. Kui riigisisest meetet peetakse põhjendamatuks, tunnistab asjaomane liikmesriik kõnealuse meetme kehtetuks.

3. Kui riigisisest meedet peetakse põhjendatuks ja lõhkematerjali mittevastavust põhjendatakse puudustega käesoleva direktiivi **artikli 42 lõike 5 punktis b** osutatud harmoneeritud standardites, kohaldab komisjon määruse (EL) nr **1025/2012 artiklis 11** sätestatud menetlust.

Artikkel 44

Vastavuses olevad lõhkematerjalid, mis kujutavad endast riski

1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli 42 lõike 1 kohast hindamist, et käesolevale direktiivile vastav lõhkematerjal kujutab endast siiski riski inimeste tervisele või ohutusele, **varale või keskkonnale**, nõuab ta asjaomaselt ettevõtjalt, et see võtaks asjakohaseid meetmeid tagamaks, et asjaomane lõhkematerjal ei kujutaks endast turule laskmisel enam riski, et ettevõtja kõrvaldaks selle turult või võtaks tagasi mõistliku aja jooksul, mille liikmesriik riski laadi arvestades määrab.
2. Ettevõtja tagab, et kõigi asjaomaste tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud lõhkematerjalide suhtes võetakse parandusmeetmeid.

3. Liikmesriik teavitab sellest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike. Kõnealune teave sisaldab kõiki olemasolevaid andmeid, eelkõige mittevastava lõhkematerjali tuvastamiseks vajalikku teavet, lõhkematerjali päritolu ja tarneahelat, kaasneva riski laadi ning võetud riigisiseste meetmete laadi ja kestust.
4. Komisjon alustab viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga ning hindab võetud riigisiseseid meetmeid. Nimetatud hinnangu tulemuste põhjal otsustab komisjon **rakendusaktidega**, kas **riigisisesed** meetmed on põhjendatud või mitte, ning teeb vajaduse korral ettepaneku asjakohaste meetmete võtmiseks.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise ja ohutusega või vara või keskkonna kaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli 49 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

5. Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le.

Artikkel 45

Vormiline mittevastavus

1. Ilma et see piiraks artikli 42 kohaldamist, nõuab liikmesriik asjaomaselt ettevõtjalt mittevastavuse kõrvaldamist pärast seda, kui ta on avastanud ühe järgmisest:
- a) ***CE-märgis*** on kinnitatud määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklit 30 või käesoleva direktiivi artiklit 23 rikkudes;
 - b) ***CE-märgis*** ei ole kinnitatud;
 - c) ***teavitatud asutuse (kui kõnealune asutus on kaasatud tootmise kontrollietappi) identifitseerimisnumber on kinnitatud artikli 23 sätteid rikkudes või ei ole kinnitatud;***
 - d) ELi vastavusdeklaratsiooni ei ole koostatud;

- e) ELi vastavusdeklaratsioon ei ole koostatud nõuetekohaselt;
 - f) tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav või on puudulik;
 - g) **artikli 5 lõikes 5 või artikli 7 lõikes 3 osutatud teave on puudu, vale või puudulik;**
 - h) **artiklis 5 või artiklis 7 sätestatud muud haldusnõuded ei ole täidetud.**
2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab asjaomane liikmesriik asjakohaseid meetmeid, et piirata või keelata lõhkematerjali turul kättesaadavaks tegemist, või tagab, et toode kõrvaldatakse turult või võetakse sealt tagasi.

7. PEATÜKK

Delegeeritud **ja rakendamisvolitused** ning komitee

Artikkel 46

Volituste delegeerimine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte ***I lisa ajakohastamise kohta, et viia see vastavusse*** ohtlike kaupade transporti käsitlevate ÜRO soovitusetega.

Artikkel 47

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. *Artiklis 46 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ...^{*}. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 46 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta mis tahes juba kehtivate delegeeritud õigusaktide kehtivust.

*

Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastuvõtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 46 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 48

Rakendusaktid

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse artikli 11 kohaldamiseks tehnilised meetmed, eelkõige kasutatavad näidisdokumendid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 49
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab tsiviilotstarbeliseks kasutuseks mõeldud lõhkematerjalide komitee.
Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.*
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koosmõjus kõnealuse määruse artikliga 5.*
5. *Komisjon konsulteerib komiteega kõigis küsimustes, mille puhul on määruse (EL) nr 1025/2012 või muude liidu õigusaktide kohaselt nõutav konsulteerimine valdkondlike ekspertidega.*

Komitee võib lisaks käsitleda kõiki muid käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud küsimusi, mida võib komitee kodukorra kohaselt tõstatada esimees või liikmesriigi esindaja.

8. PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 50

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike õigusaktide *ettevõtjatepoolse* rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende jõustamine. ***Kõnealused eeskirjad võivad hõlmata kriminaalkaristusi raskete rikkumiste eest.***

Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

I

Artikkel 51

Üleminekusätted

1. Liikmesriigid ei takista oma territooriumil nende direktiiviga 93/15/EMÜ hõlmatud lõhkematerjalide kättesaadavaks tegemist, mis on nimetatud direktiiviga kooskõlas ja mis lasti turule enne ...*.

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: kaks aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Direktiivi 93/15/EMÜ alusel välja antud *sertifikaadid* kehtivad käesoleva direktiivi alusel.
3. *Komisjoni 4. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/43/EÜ (nõukogu direktiivi 93/15/EMÜ kohase tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide identifitseerimise ja jälgitavuse süsteemi loomise kohta)*¹ kohaldatakse seni, kuni see asendatakse käesoleva direktiivi artikli 15 alusel vastu võetavate meetmetega.

Artikkel 52

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu artikli 2 *punktide 2, 7–13 ja 15–24*, artiklite 3–10, artikli 14 lõike 1, *artiklite 15 ja 16*, artikli 20 punkti a alapunkti i, artiklite 21–27, artikli 28 lõigete 1–4, 6, 7, 10 ja 11, artiklite 29–45, 50 ja 51 ning III ja *IV* lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt ...^{*}. Nad edastavad kõnealuste *normide* teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid sätteid alates ...^{**}.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ning vastava märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

¹ *ELT L 94, 5.4.2008, lk 8.*

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

^{**} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: kaks aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 53

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 93/15/EMÜ, mida on muudetud *V lisa A osas* loetletud *määrustega*, ning direktiiv 2004/57/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ...^{*}, *ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud V lisa B osas osutatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.*

Viiteid *kehtetuks tunnistatud direktiividele* käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt VI lisas esitatud vastavustabelile.

*

Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: kaks aastat pluss üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 54

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 1, artikli 2 punkte 1, 3–6 ja 14, artikleid 11, 12 ja 13, artikli 14 lõiget 2, artikleid 17–19, artikli 20 punkti a alapunkte ii–iv ja punkti b, artikli 28 lõikeid 5, 8 ja 9, artikleid 46, 47, 48 ja 49 ning I, II, V ja VI lisa kohaldatakse alates ...*.

Artikkel 55

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: kaks aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

I LISA

Tooted, mida käsitletakse asjakohastes ÜRO soovitustes pürotehniliste toodete või laskemoonana

<i>ÜRO nr</i>	<i>NIMETUS ja KIRJELDUS</i>	<i>KLASS / AINE LIIGI KOOD</i>	<i>SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)</i>
<i>Grupp G</i>			
<i>0009</i>	<i>Süütelaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.2 G</i>	<p><i>Laskemoon</i></p> <p><i>Üldmõiste, mis on seotud peamiselt sõjaliselt kasutatavate toodetega – igat liiki pommide, granaatide, rakettide, miinide, mürskude jms.</i></p> <p><i>Süütelaskemoon</i></p> <p><i>Süüteainet sisaldav laskemoon. Välja arvatud juhtudel, kui laskemoon on iseplahvatav, sisaldab see kas üht või mitut komponenti järgmistest: väljapaiskelaeng koos tongi ja süütelaenguga; sütik koos lõhke- või heitelaenguga.</i></p>
<i>0010</i>	<i>Süütelaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0009</i>
<i>0015</i>	<i>Suitsulaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.2 G</i>	<p><i>Suitsulaskemoon</i></p> <p><i>Laskemoon, mis sisaldab suitsu tekitavat ainet. Välja arvatud juhtudel, kui laskemoon on iseplahvatav, sisaldab see kas üht või mitut komponenti järgmistest: väljapaiskelaeng koos tongi ja süütelaenguga; sütik koos lõhke- või heitelaenguga.</i></p>
<i>0016</i>	<i>Suitsulaskemoon lõhke-,</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0015</i>

	<i>heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>		
<i>0018</i>	<i>Pisargaasilaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Pisargaasilaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga</i> <i>Laskemoon, mis sisaldab pisaravoolust tekitavat ainet. Sisaldab ka üht või mitut komponenti järgmistest: pürotehniline aine; väljapaiskelaeng koos tongi ja süütelaenguga; sütik koos lõhke- või heitelaenguga.</i>
<i>0019</i>	<i>Pisargaasilaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0018</i>
<i>0039</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Pommid</i> <i>Lõhkematerjalid, mida heidetakse alla õhusõidukeilt. Võivad sisaldada süütevedelikku koos purustuslaenguga, valgustussegu või purustuslaengut.</i> <i>Termin hõlmab mõisteid: pommid, valgustussegu.</i>
<i>0049</i>	<i>Valgustuspadrunid</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Valgustuspadrunid</i> <i>Koosnevad kestast, tongist ja valgustuspulbrist; need on terviklikud tooted ning tulistamiseks valmis.</i>
<i>0050</i>	<i>Valgustuspadrunid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0049</i>

<i>ÜRO nr</i>	<i>NIMETUS ja KIRJELDUS</i>	<i>KLASS / AINE LIIGI KOOD</i>	<i>SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)</i>
<i>0054</i>	<i>Signaalpadrunid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Signaalpadrunid</i> <i>Tooted, mis tekitavad tulistamisel värvilist valgust või mille abil antakse muid signaale signaalpüstolitest jne.</i>
<i>0066</i>	<i>Süütenöör</i>	<i>1.4G</i>	<i>Süütenöör</i> <i>Tekstiilmaterjalist valmistatud toode, mis on kaetud suitsuga püssirohu või muu kiirestipõleva pürotehnilise ainega ning elastse kaitsekihiga või toode, mis koosneb suitsuga püssirohul põhinevast südamikust ja seda ümbritsevast elastsest punutud kangast. Süütenöör põleb välise leegiga pikisuunas progresseeruvalt ja seda kasutatakse süüte ülekandmiseks süüteseadeldiselt laengule.</i>
<i>0092</i>	<i>Pinnavalgustusraketid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Valgustusraketid</i> <i>Pürotehnilisi aineid sisaldavad tooted, mis on mõeldud valgustamiseks, identifitseerimiseks, signaliseerimiseks või hoiatamiseks.</i>
<i>0093</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0101</i>	<i>Süütenöör, mittedetoneeriv</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Süütenöör/sütik</i> <i>Kuigi nende kahe sõna algupära on ühine (prantsuskeelsetest sõnadest fusée, fusil) ja inglise keeles peetakse neid mõnikord sama mõiste erinevateks kirjaviisideks (fuse/fuze), tasub siin meenutada kokkulepet, et süütenööriks nimetatakse nõõritaolist süütevahendit,</i>

			<p>sütikuks aga laskemoona koostises kasutatavat seadist, mis sisaldab mehaanilisi, elektrilisi, keemilisi või hüdrostaatilisi komponente ja mis on mõeldud süüteahela käivitamiseks deflagratsiooni või detonatsiooni teel. Süütenöör, hetktoimega, mittedetoneeriv (quick-match)</p> <p>Puuvillasest lõngast toode, mis on immutatud peene- teralise püssirohuga (quickmatch). Põleb välise leegiga ja kasutatakse ilutulestike jms süüteahelates.</p>
0103	Torusütik, metallümbrises	1.4G	<p>Torusütik, metallümbrises</p> <p>Toode, mis koosneb südamikku või deflagreeruvat lõhkeainet sisaldavast metalltorust.</p>
0171	Valgustuslaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma	1.2 G	<p>Valgustuslaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</p> <p>Laskemoon, mis on mõeldud üksiku intensiivse valgusallika tekitamiseks pinna valgustamisel. Termin hõlmab valgustuspadruneid, -granaate ja -mürske ning valgustus- ja sihtmärgi identifitseerimise pomme.</p>
0191	Käsisignaalseadised	1.4 G	<p>Tooted, mis on mõeldud signaalide andmiseks.</p>
0192	Raudteepetardid, plahvatavad	1.1 G	<p>Vt kirjet ÜRO nr 0191</p>
0194	Merehädasignaalid	1.1 G	<p>Vt kirjet ÜRO nr 0191</p>

<i>ÜRO nr</i>	<i>NIMETUS ja KIRJELDUS</i>	<i>KLASS / AINE LIIGI KOOD</i>	<i>SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)</i>
<i>0195</i>	<i>Merehädasignaalid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0191</i>
<i>0196</i>	<i>Suitsusignaalid</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0191</i>
<i>0197</i>	<i>Suitsusignaalid</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0191</i>
<i>0212</i>	<i>Laskemoona trasseerlaengud</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Laskemoona trasseerlaengud Kinnised pürotehnilisi aineid sisaldavad tooted, mis muudavad tulistamise trajektoori nähtavaks.</i>
<i>0254</i>	<i>Valgustuslaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0171</i>
<i>0297</i>	<i>Valgustuslaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0254</i>
<i>0299</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0039</i>
<i>0300</i>	<i>Süütelaskemoon lõhke-, heite- või väljapaiskelaenguga või ilma</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0009</i>
<i>0301</i>	<i>Pisargaasilaskemoon lõhke- või heitelaenguga</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0018</i>
<i>0303</i>	<i>Suitsulaskemoon lõhke-, või heitelaenguga või ilma</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0015</i>
<i>0306</i>	<i>Laskemoona trasseerlaengud</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0212</i>
<i>0312</i>	<i>Signaalpadrunid</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Signaalpadrunid Tooted, mis tekitavad tulistamisel värvilist valgust või mille abil antakse muid</i>

			<i>signaale signaalpüstolitest jne</i>
<i>0313</i>	<i>Suitsusignaalid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0195</i>
<i>0318</i>	<i>Õppe-, käsi- või püssigranaadid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Käsi- või püssigranaadid</i> <i>Tooted, mis on mõeldud käsitsi heitmiseks</i> <i>või püssist lennutamiseks. Termin hõlmab</i> <i>mõisteid: õppe-, käsi- või püssigranaadid</i>
<i>0319</i>	<i>Süütekapslid, torujad</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Süütekapslid, torujad</i> <i>Tooted, mis sisaldavad süütavat tongi ja</i> <i>deflagreeruvast lõhkeainest (näiteks</i> <i>suitsuga püssirohi) koosnevat lisalaengu,</i> <i>kasutatakse väljapaiskelaengu</i> <i>süütamiseks näiteks kahuri</i> <i>laskemoonakestas.</i>
<i>0320</i>	<i>Süütekapslid, torujad</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0319</i>
<i>0333</i>	<i>Ilutulestiku vahendid</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Ilutulestiku vahendid</i> <i>Meelelahutuseks mõeldud pürotehnilised</i> <i>tooted.</i>
<i>0334</i>	<i>Ilutulestiku vahendid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0333</i>
<i>0335</i>	<i>Ilutulestiku vahendid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0333</i>

<i>ÜRO nr</i>	<i>NIMETUS ja KIRJELDUS</i>	<i>KLASS / AINE LIIGI KOOD</i>	<i>SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)</i>
<i>0336</i>	<i>Ilutulestiku vahendid</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0333</i>
<i>0362</i>	<i>Õppelaskemoon</i>	<i>1.4G</i>	<i>Õppelaskemoon Lõhke- või heitelaengut sisaldav laskemoon, mis ei sisalda purustuslaengut. Koosneb tavaliselt ka sütikust ja väljapaiskelaengust.</i>
<i>0363</i>	<i>Katselaskemoon</i>	<i>1.4G</i>	<i>Katselaskemoon Pürotehnilisi aineid sisaldav laskemoon, mida kasutatakse uue laskemoona toime või selle tugevuse, relvaosade või -koostude testimiseks.</i>
<i>0372</i>	<i>Õppe-, käsi- või püssigranaadid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0318</i>
<i>0373</i>	<i>Käsisignaalseadised</i>	<i>1.4 S</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0191</i>
<i>0403</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0418</i>	<i>Pinnaalgustusraketid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0419</i>	<i>Pinnaalgustusraketid</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0420</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0421</i>	<i>Valgustuspommid</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
<i>0424</i>	<i>Trasseerivad mürsud (kuulid) lõhkelaenguta</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Mürsud (kuulid) Tooted, mida heidetakse suurtükkidest või muudest suurtükiväerelvadest, püssidest või muudest väikerelvadest. Need võivad olla lõhkelaenguta mürsud (-kuulid), trasseerivad või mitte, võivad sisaldada lõhke- või heitelaengut või purustuslaengut. Termin hõlmab mõisteid: trasseerivad mürsud (kuulid) lõhkelaenguta; lõhke- või heitelaenguga</i>

			<i>mürsud (kuulid); purustuslaenguga mürsud (kuulid).</i>
<i>0425</i>	<i>Trasseerivad mürsud (kuulid) lõhkelaenguta</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0424</i>
<i>0428</i>	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i>	<i>1.1 G</i>	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i> <i>Pürotehnilisi aineid sisaldavad tooted, mida kasutatakse tehnilisel otstarbel, näiteks soojuse, gaasi või lavaefektide tekitamiseks jne. Termin hõlmab tooteid, mis on järgmisena eraldi loetletud: kogu laskemoon; signaalpadrunid; kaablilõikurid (traalpadrunid), plahvatavad; ilutulestikud; valgustuspommid; pinnavalgustusraketid; päästeseadised, plahvatavad; needid, plahvatavad; käsisignaalseadised; hädasignaalseadised; raudteepetardid, plahvatavad; suitsusignaaliid.</i>
<i>0429</i>	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0428</i>
<i>0430</i>	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0428</i>
<i>0431</i>	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0428</i>

<i>ÜRO nr</i>	<i>NIMETUS ja KIRJELDUS</i>	<i>KLASS / AINE LIIGI KOOD</i>	<i>SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)</i>
<i>0434</i>	<i>Lõhke- või heitelaenguga mürsud (kuulid)</i>	<i>1.2 G</i>	<i>Mürsud (kuulid)</i> <i>Tooted, mida heidetakse suurtükkidest või muudest suurtükiväerelvadest, püssidest või muudest väikerelvadest. Need võivad olla lõhkelaenguta mürsud (-kuulid), trasseerivad või mitte, võivad sisaldada lõhke- või heitelaengut või purustuslaengut. Termin hõlmab mõisteid: mürsud (kuulid), lõhkelaenguta, trasseerivad; lõhke- või heitelaenguga mürsud (kuulid); purustuslaenguga mürsud (kuulid).</i>
<i>0435</i>	<i>Lõhke- või heitelaenguga mürsud (kuulid)</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0434</i>
<i>0452</i>	<i>Õppe-, käsi- või püssigranaadid</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0372</i>
<i>0487</i>	<i>Suitsusignaalid</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0194</i>
<i>0488</i>	<i>Õppelaskemoon</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Õppelaskemoon</i> <i>Lõhke- või heitelaengut sisaldav laskemoon, mis ei sisalda purustuslaengut. Koosneb tavaliselt ka sütikust ja väljapaiskelaengust. Termin hõlmab tooteid, mis on järgmisena eraldi loetletud: õppegranaadid.</i>
<i>0492</i>	<i>Raudteepetardid, plahvatavad</i>	<i>1.3 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0194</i>
<i>0493</i>	<i>Raudteepetardid, plahvatavad</i>	<i>1.4 G</i>	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0194</i>

0503	<i>Turvapadja täitjad, turvapadja moodulid või turvavöö eelpingutid</i>	1.4G	
ÜRO nr	NIMETUS ja KIRJELDUS	KLASS / AINE LIIGI KOOD	SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)
Grupp S			
0110	<i>Õppe-, käsi- või püssigranaadid</i>	1.4 S	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0318</i>
0193	<i>Raudteepetardid, plahvatavad</i>	1.4 S	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0194</i>
0337	<i>Ilutulestiku vahendid</i>	1.4 S	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0334</i>
0345	<i>Trasseerivad mürsud (kuulid) lõhkelaenguta</i>	1.4 S	<i>Mürsud (kuulid) Tooted, mida heidetakse suurtükkidest või muudest suurtükiväerelvadest, püssidest või muudest väikerelvadest. Need võivad olla lõhkelaenguta mürsud (-kuulid), trasseerivad või mitte, võivad sisaldada lõhke- või heitelaengut või purustuslaengut.</i>
0376	<i>Süütekapslid, torujad</i>	1.4 S	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0319</i>
0404	<i>Valgustuspommid</i>	1.4 S	<i>Vt kirjet ÜRO nr 0092</i>
ÜRO nr	NIMETUS ja KIRJELDUS	KLASS / AINE LIIGI KOOD	SÕNASTIK (ainult abistavaks teabeks)
0405	<i>Signaalpadrunid</i>	1.4 S	<i>Signaalpadrunid Tooted, mis tekitavad tulistamisel värvilist valgust või mille abil antakse muid signaale signaalpüstolitest jne.</i>
0432	<i>Pürotehnilised tooted, tehniliseks otstarbeks</i>	1.4 S	

II LISA

OLULISED OHUTUSNÕUDED

I. Üldnõuded

1. Kõik lõhkematerjalid tuleb kavandada, valmistada ja tarnida selliselt, et tavaliste ja tööenooliste asjaolude korral, eelkõige ohutuseeskirjade ja tavapärase töö puhul oleks risk inimeste elule ja tervisele võimalikult väike ning välistatud oleks kahju tekitamine varale ja keskkonnale kogu selle aja jooksul, mis eelneb lõhkematerjali kasutamisele.
2. Maksimaalse ohutuse ja usaldusväärsuse tagamiseks peavad kõik lõhkematerjalid vastama valmistaja sätestatud parameetritele.
3. Kõik lõhkematerjalid tuleb kavandada ja valmistada selliselt, et asjakohaseid meetodeid kasutades oleks nende kõrvaldamise mõju keskkonnale võimalikult väike.

II. Erinõuded

1. Vastavalt vajadusele tuleb silmas pidada või kontrollida vähemalt järgmisi andmeid ja omadusi: ■

- a) konstruktsioon ja iseloomulikud omadused, sealhulgas keemiline koostis, homogeensuse aste ja vajaduse korral mõõtmel ja granulomeetriline koostis;
- b) lõhkematerjali füüsiline ja keemiline stabiilsus kõigi keskkonnatingimuste korral, millesse ta võib sattuda;
- c) põrutus- ja hõõrdumiskindlus;
- d) kõigi komponentide vastastikune sobivus, arvestades nende füüsikalist ja keemilist stabiilsust;
- e) lõhkematerjali keemiline puhtus;
- f) lõhkematerjali veekindlus, kui lõhkematerjal on mõeldud kasutamiseks niiskes või märjas keskkonnas ja kui vesi võib selle ohutust või töökindlust kahjustada;
- g) vastupidavus madalatele ja kõrgetele temperatuuridele, kui lõhkematerjal on mõeldud säilitamiseks või kasutamiseks sellistel temperatuuridel ja ühe komponendi või toote kui terviku jahtumine või kuumenemine võib kahjustada lõhkematerjali ohutust või töökindlust;
- h) lõhkematerjali sobilikkus kasutamiseks ohutsoonides (nt paukgaase sisaldavas keskkonnas, kuumades massides), kui lõhkematerjal on mõeldud kasutamiseks sellistel tingimustel;

- i) enneaegset või tahtmatut initsieerimist või süttimist takistavad ohutusabinõud;
 - j) lõhkematerjali õige laadimine ja toimimine, kui seda kasutatakse ettenähtud otstarbel;
 - k) nõuetekohased juhised ja vajaduse korral ■ märgised ohutu käitlemise, ladustamise, kasutamise ja kasutuselt kõrvaldamise kohta;
 - l) lõhkematerjali, selle pakendi ja muude komponentide riknematus ladustamise ajal kuni valmistaja sätestatud tarvitamise lõpptähtpäevani;
 - m) kõigi lõhkematerjali usaldusväärseks ja ohutuks toimimiseks vajalike seadiste ja manuste spetsifikatsioonid.
2. Kõik lõhkematerjalidega tehtavad katsed peavad toimuma tegelikkusele vastavates oludes. Kui see ei ole võimalik laboratooriumis, peavad katsed toimuma keskkonnas, kus lõhkematerjali kasutama hakatakse.
3. Lõhkematerjalide rühmade kohta kehtivad nõuded

- 3.1. Lõhketöödel kasutatavad lõhkematerjalid peavad vastama ka järgmistele nõuetele:
- a) kavandatud initsieerimismeetod peab vastavalt vajadusele tagama lõhketöödel kasutatava lõhkematerjali ohutu, usaldusväärse ja täieliku detonatsiooni või süttimise. Musta püssirohu puhul kontrollitakse selle süttivust;
 - b) padrundatud lõhkematerjal peab andma detonatsiooni padruniterea ühest otsast teiseni edasi ohutult ja usaldusväärselt;
 - c) allmaakasutuseks mõeldud lõhketöödel kasutatavate lõhkematerjalide tekitatavad aurud võivad sisaldada süsinikmonooksiidi, lämmastikgaase, muid gaase, aure või õhku paiskunud tahkeid aineid ainult sellistes kogustes, mis ei kahjusta tavaliste töötingimuste korral tervist.
- 3.2. Detoneerivad nõõrid, sulavkaitsmed, muud kaitsmed ja õhulöögi tekitamise torud peavad vastama ka järgmistele nõuetele:

- a) detoneerivate nõõride, sulavkaitsmete, muude kaitsmete *ja õhulöögi tekitamise torude* kattekiht peab olema sobiva mehhaanilise tugevusega ning pakkuma lõhkeainest koosnevale sisule piisavat kaitset tavaliste prognoositavate mehhaaniliste mõjutuste korral;
- b) sulavkaitsmete puhul peavad olema sätestatud põlemisaja parameetrid ning neist tuleb nõuetekohaselt kinni pidada;
- c) detoneerivaid süütenõõre peab saama usaldusväärsel viisil initsieerida, nende initsieerimisvõimsus peab olema piisav ja need peavad vastama ladustamisnõuetele isegi raskete ilmastikuolude puhul.

3.3. Detonaatorid (sealhulgas viitdetonaatorid) ja releed peavad vastama ka järgmistele nõuetele:

- a) detonaatorid peavad kõigi võimalike kasutustingimuste korral usaldusväärset initsieerima lõhketöödel nendega koos kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide detonatsiooni;
- b) detoneeriva nõõri viitereleed peavad olema töökindlalt initsieeritud;

- c) niiskused ei tohi initsieerimisvõimet kahjustada;
- d) viitdetonaatorite viiteajad peavad olema piisavalt ühtsed tagamaks, et külgnevate viiteastmete kattumise tõenäosus oleks väike;
- e) elektridetonaatorite elektrilised omadused peavad olema märgitud nende pakenditel (näiteks plahvatust mittepõhjustav voolutugevus, takistus);
- f) arvestades elektridetonaatorite kasutusotstarvet, peavad nende juhtmed olema piisavalt isoleeritud ja mehhaaniliselt piisavalt vastupidavad, sealhulgas ka ühenduskohtades detonaatoriga.

3.4. Propellendid ja raketikütused peavad vastama ka järgmistele nõuetele:

- a) nimetatud ained ei tohi ettenähtud otstarbel kasutamise korral detoneeruda;
- b) propellendid tuleb vajaduse korral (näiteks siis, kui nad on nitrotselluloosipõhised) stabiliseerida, et nad ei laguneks;
- c) pressitud või pulbrilises tahkes raketikütuses ei tohi olla juhuslikke pragusid või gaasimulle, mis võiksid nimetatud aine toimimisele ohtlikult mõjuda.

III LISA

VASTAVUSHINDAMISMENETLUSED

MOODUL B

ELi tüübihindamine

1. ELi tüübihindamine on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul teavitatud asutus hindab lõhkematerjali konstruktsiooni ja kontrollib ning kinnitab, et lõhkematerjali konstruktsioon vastab käesoleva direktiivi nõuetele, mida selle suhtes kohaldatakse.
2. ELi tüübihindamine teostatakse ***lõhkematerjali konstruktsiooninõuetele vastavuse hindamisena tehnilise dokumentatsiooni ja punktis 3 osutatud täiendavate tõendite kontrollimise teel ning*** kavandatud toodangut esindava valmistoote näidise hindamisena (toote ***tüübi ja konstruktsiooni tüübi kombinatsioon***).
3. Tootja esitab ELi tüübihindamistaotluse ühele tema valitud teavitatud asutusele.

Taotlus sisaldab järgmist:

- a) tootja nimi ja aadress ning kui taotluse on esitanud volitatud esindaja, siis ka tema nimi ja aadress;
- b) kirjalik kinnitus selle kohta, et sama taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele;
- c) tehniline dokumentatsioon. Tehniline dokumentatsioon võimaldab hinnata lõhkematerjali vastavust käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut. Tehnilises dokumentatsioonis määratakse kindlaks kohaldatavad nõuded ja käsitletakse lõhkematerjali projekteerimist, tootmist ja tööpõhimõtet hindamiseks vajalikul määral. Tehniline dokumentatsioon sisaldab – kui see on asjakohane – vähemalt järgmisi elemente:
 - i) lõhkematerjali üldkirjeldus;
 - ii) põhimõtteline kavand, tööjoonised ning detailide, alakoostude, elektriskeemide *jms* skeemid;
 - iii) nimetatud joonistest ja skeemidest ning lõhkematerjali tööpõhimõttest arusaamiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;

- iv) nende täielikult või osaliselt kohaldatud harmoneeritud standardite **■** loetelu, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ning **kui kõnealuseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud**, nende lahenduste kirjeldused, mida on kasutatud käesolevas direktiivis esitatud oluliste ohutusnõuete järgimiseks, **sealhulgas muude kohaldatud asjakohaste tehniliste spetsifikatsioonide loetelu**. Osaliselt kohaldatud harmoneeritud standardite puhul täpsustatakse tehnilises dokumentatsioonis osad, mida on kohaldatud;
- v) konstruktsiooniarvutuste, sooritatud uuringute jms tulemused;
- vi) katseprotokollid;
- d) kavandatava toodangu näidised. Teavitatud asutus võib nõuda veel lisanäidiseid, kui see on kontrollimiseks vajalik;
- e) tõendusmaterjal konstruktsioonilahenduse nõuetelevastavuse kohta. Tõendusmaterjalis on nimetatud kõik kasutatud dokumendid, eelkõige juhul, kui asjaomaseid harmoneeritud standardeid **■** ei ole täielikult kohaldatud. Vajaduse korral sisaldab tõendusmaterjal **vastavalt muudele asjakohastele tehnilistele spetsifikatsioonidele** tootja asjakohases laboris või tootja nimel või tema vastutusel mõnes teises katselaboris tehtud katsete tulemusi.

4. Teavitatud asutus teeb alljärgnevaid toiminguid.

Lõhkematerjali puhul:

4.1. kontrollib tehnilist dokumentatsiooni ja tõendusmaterjali, et hinnata lõhkematerjali vastavust konstruktsiooninõuetele.

Näidis(t)e puhul:

4.2. veendub, et näidis(ed) on valmistatud vastavalt tehnilisele dokumentatsioonile, ja teeb kindlaks, millised elemendid on projekteeritud vastavalt asjaomaste harmoneeritud standardite ■ kohaldatavatele sätetele, ja **millised elemendid on projekteeritud vastavalt muudele asjakohastele tehnilistele spetsifikatsioonidele;**

4.3. teeb või laseb teha asjakohased uuringud ja katsed, et kontrollida, kas juhul, kui tootja on otsustanud kohaldada asjakohastes harmoneeritud standardites ■ pakutud lahendusi, on neid korrektselt kohaldatud;

4.4. teeb või laseb teha asjakohased uuringud ja katsed, et kontrollida, kas juhul, kui asjakohastes harmoneeritud standardites ■ sisalduvaid lahendusi ei ole rakendatud, vastavad **muid asjakohaseid tehnilisi spetsifikatsioone rakendava** tootja lahendused käesoleva direktiivi vastavatele olulistele ohutusnõuetele;

- 4.5. lepit tootjaga kokku uuringute ja katsete läbiviimise koha.
5. Teavitatud asutus koostab hindamisaruande, kuhu on märgitud vastavalt punktile 4 teostatud toimingud ja nende tulemused. Ilma et see piiraks nende kohustusi teavitavate asutuste ees, avalikustab teavitatud asutus nimetatud aruande sisu kas täielikult või osaliselt ainult tootja loal.
6. Kui tüüp vastab *asjaomase lõhkematerjali suhtes kohaldatavatele* käesoleva direktiivi nõuetele, väljastab teavitatud asutus tootjale ELi tüübihindamistõendi. *Nimetatud* tõend sisaldab tootja nime ja aadressi, hindamise järeldusi, kehtivustingimusi (olemasolu korral) ja kinnitatud tüübi identifitseerimiseks vajalikke andmeid. *ELi tüübihindamistõendiga* võib kaasas olla üks või mitu lisa.

ELi tüübihindamistõend ja selle lisad sisaldavad kogu asjakohast teavet, mis võimaldab hinnata valmistatud *lõhkematerjalide* vastavust kontrollitud tüübile ja teha korralist kontrolli.

Kui tüüp ei vasta käesoleva direktiivi raames kohaldatavatele nõuetele, keeldub teavitatud asutus ELi tüübihindamistõendi väljaandmisest ning teatab sellest taotlejale, keeldumist üksikasjalikult põhjendades.

7. Teavitatud asutus *hoiab end kursis* üldtunnustatud tehnilises tasemes *toimuvate muutustega*, mis näitavad, et kinnitatud tüüp võib mitte enam vastata käesoleva direktiivi raames kohaldatavatele nõuetele, ning otsustab, kas sellised muutused nõuavad täiendavaid uuringuid. Kui uuringud on vajalikud, teatab teavitatud asutus sellest tootjale.

Tootja teatab ELi tüübihindamistõendiga seotud tehnilist dokumentatsiooni haldavale teavitatud asutusele kõigist kinnitatud tüübi muutmistest, mis võivad mõjutada lõhkematerjali vastavust käesoleva direktiivi olulistele ohutusnõuetele või *nimetatud* tõendi kehtivustingimusi. Sellised muudatused tuleb täiendavalt heaks kiita ja vormistada esialgse ELi tüübihindamistõendi lisana.

8. Iga teavitatud asutus teatab oma teavitavale asutusele ELi tüübihindamistõendi ja/või selle lisade väljastamisest või tühistamisest ja teeb teavitavale asutusele regulaarselt või taotluse korral kättesaadavaks nimekirja *sellistest* tõenditest ja/või nende lisadest, mille andmisest keelduti, mis peatati või mida piirati muul viisil.

Iga teavitatud asutus teatab teistele teavitatud asutustele ELi tüübihindamistõenditest ja/või nende lisadest, mille andmisest ta on keeldunud, mille ta on tühistanud, peatanud või mida ta on muul viisil piiranud, ning taotluse korral ka **sellistest** tõenditest ja/või nende lisadest, mille ta on väljastanud.

Komisjon, liikmesriigid ja teised teavitatud asutused võivad taotluse korral saada ELi tüübihindamistõendi ja/või selle lisade koopia. Komisjon ja liikmesriigid võivad taotluse korral saada tehnilise dokumentatsiooni ja teavitatud asutuse tehtud kontrollimiste tulemuste koopia. Teavitatud asutus säilitab ELi tüübikinnitustõendi, selle lisade ja täienduste ning tootja dokumentatsiooni sisaldava tehnilise toimiku koopia kuni **nimetatud** tõendi kehtivusaja lõpuni.

9. Tootja säilitab riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ELi tüübihindamistõendi, selle lisade ja täienduste koopia koos tehnilise dokumentatsiooniga kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.

10. Tootja volitatud esindaja võib esitada punktis 3 osutatud taotluse ning täita punktides 7 ja 9 sätestatud kohustusi, kui need on volitustes täpsustatud.

MOODUL C 2

Tüübivastavus, mis põhineb tootmise sisekontrollil ja juhuslike ajavahemike järel tehtud tootekontrollidel

1. Tüübivastavus, mis põhineb tootmise sisekontrollil ja juhuslike ajavahemike järel tehtud tootekontrollidel, on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul tootja täidab punktides 2, 3 ja 4 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et asjaomased lõhkematerjalid vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Tootmine

Tootja võtab kõik vajalikud meetmed, et tootmisprotsess ja selle kontroll tagaksid toodetud lõhkematerjalide vastavuse ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

3. Tootekontroll

Tootja valitud teavitatud asutus teeb või laseb teha tootekontrolli **selle** asutuse poolt kindlaks määratud juhuslike ajavahemike järel, et kontrollida lõhkematerjali suhtes tehtud sisekontrolli kvaliteeti, võttes muu hulgas arvesse lõhkematerjalide tehnoloogilist keerukust ja tootekoguseid. Enne turule laskmist kontrollib teavitatud asutus lõpptoodetest kohapeal võetud asjakohast valimit ja teeb harmoneeritud standardite asjaomastes osades ■ kindlaksmääratud katsed ja/või nendega samaväärsed katsed, **mis on ette nähtud muudes asjakohastes tehnilistes spetsifikatsioonides**, et kontrollida lõhkematerjali vastavust ELi tüübihindamistõendis märgitud tüübile ja käesoleva direktiivi asjaomastele nõuetele. Kui valimi kvaliteet ei ole vastuvõetaval tasemel, võtab **teavitatud** asutus asjakohased meetmed.

Rakendatava valimimeetodi eesmärk on kindlaks määrata, kas lõhkematerjali valmistamisprotsess toimub lõhkematerjali nõuetelevastavuse tagamiseks ettenähtud piirides.

■ Tootja **kinnitab** teavitatud asutuse vastutusel tootele selle valmistamisprotsessi käigus teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri.

4. ***CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon***

4.1. ***Tootja*** kinnitab ***CE-märgise*** igale ***lõhkematerjalile***, mis vastab ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele.

4.2. Tootja koostab ***igat liiki*** lõhkematerjali kohta kirjaliku ***ELi*** vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis määratletakse ***lõhkematerjali tüüp***, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.

5. Volitatud esindaja

Punktis 4 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volitustes täpsustatud.

MOODUL D

Tüübivastavus, mis põhineb tootmisprotsessi kvaliteedi tagamisel

1. Tüübivastavus, mis põhineb tootmiskvaliteedi tagamisel, on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul tootja täidab punktides 2 ja 5 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et asjaomased lõhkematerjalid vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
2. Tootmine

Tootjal on kehtestatud punkti 3 kohane heakskiidetud süsteem tootmiskvaliteedi tagamiseks, valmistoodete kontrollimiseks ja asjaomaste lõhkematerjalide katsetamiseks ja tema suhtes kohaldatakse punkti 4 kohast jälgimist.
3. Kvaliteedisüsteem
- 3.1. Tootja esitab tema enda valitud registreeritud asutusele taotluse hinnata asjaomaste lõhkematerjalide tarvis kehtestatud kvaliteedisüsteemi.

Taotlus sisaldab järgmist:

- a) tootja nimi ja aadress ning juhul, kui taotluse on esitanud volitatud esindaja, ka tema nimi ja aadress;
- b) kirjalik kinnitus selle kohta, et sama taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele;
- c) kogu asjakohane teave kavandatud lõhkmaterjali kategooria kohta;
- d) kvaliteedisüsteemiga seotud dokumentatsioon;
- e) tehniline dokumentatsioon kinnitatud tüübi kohta ja ELi tüübihindamistõendi koopia.

- 3.2. Kvaliteedisüsteem tagab, et lõhkmaterjalid vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesoleva direktiivi nõuetele, mida nende toodete suhtes kohaldatakse.

Kõik tootja vastuvõetud elemendid, nõuded ja sätted dokumenteeritakse süstemaatiliselt ja korrektselt kirjalike tegevussuuniste, menetluste ja juhistena. Kvaliteedisüsteemi käsitlev dokumentatsioon võimaldab kvaliteediprogrammide, -plaanide, -käsiraamatute ja -aruannete järjepidevat tõlgendamist.

Eelkõige sisaldab see piisavat kirjeldust järgmise kohta:

- a) kvaliteedialased eesmärgid ja toote kvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused ■ ;
- b) asjakohased tootmise, kvaliteedi kontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, menetlused ning süstemaatiliselt kasutatavad meetmed;
- c) enne tootmist, selle kestel ja pärast seda tehtavad uuringud ja katsed ning nende sagedus;
- d) kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, aruanded asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta *jne*;
- e) toote nõutava kvaliteedi saavutamise ja kvaliteedisüsteemi tõhusa toimimise järelevalve vahendid.

- 3.3. Teavitatud asutus hindab kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punktis 3.2 osutatud nõuetele.

Teavitatud asutus eeldab, et nendele nõuetele vastavad sellise kvaliteedisüsteemi elemendid, mis järgivad *asjakohasele harmoneeritud standardile vastavaid spetsifikatsioone*.

Lisaks kvaliteedisüsteemide alastele kogemustele on auditirühmas vähemalt üks liige, kellel on asjaomase valdkonna ja tootetehnoloogia hindamise kogemusi ning kes tunneb käesoleva direktiiviga kohaldatavaid nõudeid. Audit hõlmab hindamist tootja ettevõttes. Auditirühm vaatab läbi punkti 3.1 ***punktis e*** osutatud tehnilise dokumentatsiooni, et kontrollida, kas tootja on mõistnud käesoleva direktiiviga kohaldatavaid nõudeid ja on võimeline tegema vajalikke kontrollitoiminguid, et tagada lõhkematerjali vastavus kõnealustele nõuetele.

Otsusest teatatakse tootjale. Teade sisaldab auditi järeldusi ja põhjendatud hindamisotsust.

- 3.4. Tootja kohustub täitma kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja hoidma seda süsteemi jätkuvalt nõuetekohase ja tõhusana.
- 3.5. Tootja teatab kvaliteedinõuded heaks kiitnud teavitatud asutusele igast kvaliteedisüsteemis kavandatavast muudatusest.

Teavitatud asutus hindab kavandatavaid muudatusi ja otsustab, kas muudetud kvaliteedisüsteem vastab jätkuvalt punktis 3.2 osutatud nõuetele või on vaja uut hindamist.

Otsusest teatatakse tootjale. Teade sisaldab auditi järeldusi ja põhjendatud hindamisotsust.

4. Teavitatud asutuse vastutusel toimuv jälgimine
 - 4.1. Jälgimise eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.
 - 4.2. Tootja tagab teavitatud asutusele juurdepääsu tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige:
 - a) kvaliteedisüsteemiga seotud dokumentatsiooni;
 - b) kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, andmed asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta *jne*.
 - 4.3. Teavitatud asutus viib läbi korralisi auditeid tagamaks, et tootja säilitab ja kohaldab kvaliteedisüsteemi, ja esitab tootjale auditaruande.

- 4.4. Lisaks sellele võib teavitatud asutus teha tootja juurde ootamatuid kontrollkäike. Sellistel kontrollkäikudel võib teavitatud asutus vajaduse korral teha või lasta teha toote katseid, et kontrollida, kas kvaliteedisüsteem toimib õigesti. Teavitatud asutus esitab tootjale kontrollkäigu aruande ja juhul, kui tehti katseid, ka katseprotokolli.
5. **CE-märgis** ja **ELi** vastavusdeklaratsioon
- 5.1. Tootja kinnitab **CE-märgise** ja punktis 3.1 osutatud teavitatud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale **üksikule lõhkematerjalile**, mis vastab ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesoleva direktiivi raames kohaldatavatele nõuetele.
- 5.2. Tootja koostab **igat liiki lõhkematerjali** kohta kirjaliku **ELi** vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist. **ELi** vastavusdeklaratsioonis määratletakse **lõhkematerjali tüüp**, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.

6. Tootja säilitab riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ■ kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist järgmisi dokumente:
- a) punktis 3.1 osutatud dokumentatsioon;
 - b) *teave* punktis 3.5 osutatud muudatuse *kohta* heakskiidetud kujul;
 - c) punktides 3.5, 4.3 ja 4.4 osutatud teavitatud asutuse otsused ja aruanded.
7. Iga teavitatud asutus teatab oma teavitavale asutusele kvaliteedisüsteemi kinnitamisest või kinnituse tühistamisest ja teeb teavitavale asutusele korraliselt või taotluse korral kättesaadavaks nimekirja juhtumitest, mil kvaliteedisüsteemi kas ei kinnitatud, kinnitus peatati või seda piirati muul viisil.
- Iga teavitatud asutus teatab teistele teavitatud asutustele nendest juhtumitest, mil kvaliteedisüsteemi kas ei kinnitatud, kinnitus peatati, tühistati või seda piirati muul viisil, ning taotluse korral ka kvaliteedisüsteemide kinnitamisest.
8. Volitatud esindaja
- Punktides 3.1, 3.5, 5 ja 6 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volitustes täpsustatud.

MOODUL E

Tüübivastavus, mis põhineb tootekvaliteedi tagamisel

1. Tüübivastavus, mis põhineb tootekvaliteedi tagamisel, on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul tootja täidab punktides 2 ja 5 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et asjaomased lõhkematerjalid vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
2. Tootmine

Tootjal on kehtestatud punkti 3 kohane heakskiidetud süsteem valmistoodete kontrollimiseks ja asjaomaste lõhkematerjalide katsetamiseks ja tema suhtes kohaldatakse punkti 4 kohast jälgimist.
3. Kvaliteedisüsteem
- 3.1. Tootja esitab tema enda valitud registreeritud asutusele taotluse hinnata asjaomaste lõhkematerjalide tarvis kehtestatud kvaliteedisüsteemi.

Taotlus sisaldab järgmist:

- a) tootja nimi ja aadress ning juhul, kui taotluse on esitanud volitatud esindaja, ka tema nimi ja aadress;
- b) kirjalik kinnitus selle kohta, et sama taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele;
- c) kogu asjakohane teave kavandatud ***lõhkematerjali*** kategooria kohta;
- d) kvaliteedisüsteemiga seotud dokumentatsioon;
- e) tehniline dokumentatsioon kinnitatud tüübi kohta ja ELi tüübihindamistõendi koopia.

3.2. Kvaliteedisüsteem tagab lõhkematerjalide vastavuse ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele.

Kõik tootja vastuvõetud elemendid, nõuded ja sätted dokumenteeritakse süstemaatiliselt ja korrektselt kirjalike tegevussuuniste, menetluste ja juhistena. Kvaliteedisüsteemi käsitlev dokumentatsioon võimaldab kvaliteediprogrammide, -plaanide, -käsiraamatute ja -aruannete järjepidevat tõlgendamist.

Eelkõige sisaldab see piisavat kirjeldust järgmise kohta:

- a) kvaliteedialased eesmärgid ja toote kvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused;
- b) pärast tootmist tehtavad uuringud ja katsed;
- c) kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, aruanded asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta jne;
- d) kvaliteedisüsteemi tõhusa toimimise järelevalve vahendid.

3.3. Teavitatud asutus hindab kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punktis 3.2 osutatud nõuetele.

Teavitatud asutus eeldab, et kõnealustele nõuetele vastavad sellise kvaliteedisüsteemi elemendid, mis *on kooskõlas asjakohase* harmoneeritud *standardi vastavate spetsifikatsioonidega*.

Lisaks kvaliteedisüsteemide alastele kogemustele on auditirühmas vähemalt üks liige, kellel on asjaomase valdkonna ja tootetehnoloogia hindamise kogemusi ning kes tunneb käesoleva direktiiviga kohaldatavaid nõudeid. Audit hõlmab hindamist tootja ettevõttes. Auditirühm vaatab läbi punkti 3.1 *punktis e* osutatud tehnilise dokumentatsiooni, et kontrollida, kas tootja on mõistnud käesoleva direktiiviga kohaldatavaid nõudeid ja on võimeline tegema vajalikke kontrollitoiminguid, et tagada lõhkematerjali vastavus kõnealustele nõuetele.

Otsusest teatatakse tootjale. Teade sisaldab auditi järeldusi ja põhjendatud hindamisotsust.

- 3.4. Tootja kohustub täitma kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja hoidma seda süsteemi jätkuvalt nõuetekohase ja tõhusana.
- 3.5. Tootja teatab kvaliteedinõuded heaks kiitnud teavitatud asutusele igast kvaliteedisüsteemis kavandatavast muudatusest.

Teavitatud asutus hindab kavandatavaid muudatusi ja otsustab, kas muudetud kvaliteedisüsteem vastab jätkuvalt punktis 3.2 osutatud nõuetele või on vaja uut hindamist.

Otsusest teatatakse tootjale. Teade sisaldab auditi järeldusi ja põhjendatud hindamisotsust.

- 4. Teavitatud asutuse vastutusel toimuv jälgimine
 - 4.1. Jälgimise eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

- 4.2. Tootja tagab teavitatud asutusele juurdepääsu tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige:
- a) kvaliteedisüsteemiga seotud dokumentatsiooni;
 - b) kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, andmed asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta *jne*.
- 4.3. Teavitatud asutus viib läbi korralisi auditeid tagamaks, et tootja säilitab ja kohaldab kvaliteedisüsteemi, ja esitab tootjale auditaruande.
- 4.4. Lisaks sellele võib teavitatud asutus teha tootja juurde ootamatuid kontrollkäike. Sellistel kontrollkäikudel võib teavitatud asutus vajaduse korral teha või lasta teha toote katseid, et kontrollida, kas kvaliteedisüsteem toimib õigesti. Teavitatud asutus esitab tootjale kontrollkäigu aruande ja juhul, kui tehti katseid, ka katseprotokolli.
5. ***CE-märgis*** ja ***ELi*** vastavusdeklaratsioon

- 5.1. Tootja kinnitab **CE-märgise** ja punktis 3.1 osutatud teavitatud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale **üksikule lõhkematerjalile**, mis vastab ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesoleva direktiivi raames kohaldatavatele nõuetele.
- 5.2. Tootja koostab **igat liiki lõhkematerjali** kohta kirjaliku **ELi** vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist. **ELi** vastavusdeklaratsioonis määratletakse **lõhkematerjali tüüp**, mille kohta see koostati.
- ELi** vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.
6. Tootja säilitab riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ■ kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist järgmisi dokumente:
- a) punktis 3.1 osutatud dokumentatsioon;
 - b) **teave** punktis 3.5 osutatud muudatuse **kohta** heakskiidetud kujul;
 - c) punktides 3.5, 4.3 ja 4.4 osutatud teavitatud asutuse otsused ja aruanded.

7. Iga teavitatud asutus teatab oma teavitavale asutusele kvaliteedisüsteemi kinnitamisest või kinnituse tühistamisest ja teeb teavitavale asutusele korraliselt või taotluse korral kättesaadavaks nimekirja juhtumitest, mil kvaliteedisüsteemi kas ei kinnitatud, kinnitus peatati või seda piirati muul viisil.

Iga teavitatud asutus teatab teistele teavitatud asutustele nendest juhtumitest, mil kvaliteedisüsteemi kas ei kinnitatud, kinnitus peatati, tühistati või seda piirati muul viisil, ning taotluse korral ka kvaliteedisüsteemide kinnitamisest.

8. Volitatud esindaja

Punktides 3.1, 3.5, 5 ja 6 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volitustes täpsustatud.

MOODUL F

Tüübivastavus, mis põhineb toote kontrollimisel

1. Tüübivastavus, mis põhineb toote kontrollimisel, on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul tootja täidab punktides 2, 5.1 ja 6 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et punkti 3 sätetega kooskõlas olevad asjaomased lõhkematerjalid vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Tootmine

Tootja võtab kõik vajalikud meetmed, et tootmisprotsess ja selle kontroll tagaksid toodetud lõhkematerjalide vastavuse ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud kinnitatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

3. ***Kontrollimine***

Tootja valitud teavitatud asutus viib läbi asjakohased kontrollid ja katsetused, et kontrollida lõhkematerjalide vastavust ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud kinnitatud tüübile ja käesoleva direktiivi asjakohastele nõuetele.

Kõik vajalikud kontrollid ja katsed lõhkematerjalide vastavuse kontrollimiseks asjaomastele nõuetele tehakse tootja valikul kas nii, et iga toodet kontrollitakse ja katsetatakse punkti 4 kohaselt, või tooteid kontrollitakse ja katsetatakse punktis 5 kirjeldatud statistilistel alustel.

4. Vastavuse kontrollimine iga toote kontrollimise ja katsetamise teel

4.1. Selleks et kontrollida vastavust ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud kinnitatud tüübile ja käesoleva direktiivi asjakohastele nõuetele, kontrollitakse iga lõhkeainet eraldi ja tehakse asjaomas(t)ele harmoneeritud standardi(te)le ■ vastavad katsed ja/või muudes asjakohastes tehnilistes spetsifikatsioonides sätestatud samaväärsed katsed. Sellise harmoneeritud standardi puudumisel otsustab asjaomane teavitatud asutus, millised katsed tuleb teha.

4.2. Teavitatud asutus annab läbiviidud kontrollimiste ja katsete kohta välja vastavustunnistuse ja kannab või laseb oma vastutusel kanda igale heakskiidetud lõhkematerjalile identifitseerimisnumbri.

Tootja säilitab vastavustunnistust riiklike asutuste jaoks kontrollimiseks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.

5 Statistiline vastavuse kontrollimine

5.1. Tootja võtab kõik vajalikud meetmed kindlustamaks, et tootmisprotsess ja selle järelevalve tagavad iga toodetava partii ühtlikkuse, ning esitab lõhkematerjalid kontrollimiseks ühtlike partiidena.

5.2. ■ Igast partiist **võetakse** juhuslik valim. Kõiki valimis olevaid lõhkematerjale kontrollitakse eraldi ja nendega tehakse asjaomas(t)es harmoneeritud standardi(te)s ■ ettenähtud katsed ja/või **muudes asjakohastes tehnilistes spetsifikatsioonides sätestatud** samaväärsed katsed, et kontrollida nende vastavust ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud kinnitatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele, ning otsustada, kas partii kiidetakse heaks või lükatakse tagasi. Sellise harmoneeritud standardi puudumisel otsustab asjaomane teavitatud asutus, millised katsed tuleb teha.

5.3. Kui partii kiidetakse heaks, loetakse kõik partiis olevad lõhkematerjalid heakskiidetuks, välja arvatud need partiis sisalduvad lõhkematerjalid, mis ei läbinud katset.

Teavitatud asutus annab läbiviidud kontrollimiste ja katsete kohta välja vastavustunnistuse ja kannab või laseb oma vastutusel kanda igale heakskiidetud **lõhkematerjalile** identifitseerimisnumbri.

Tootja säilitab vastavustunnistust riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.

- 5.4. Kui partii lükatakse tagasi, võtab teavitatud asutus või pädev asutus vajalikud meetmed, et vältida kõnealuse partii turule laskmist. Kui partiisid lükatakse tagasi korduvalt, võib teavitatud asutus statistilise kontrollimise peatada.
6. **CE-märgis** ja **ELi** vastavusdeklaratsioon
- 6.1. Tootja kinnitab **CE-märgise** ja punktis 3 osutatud teavitatud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale **üksikule lõhkematerjalile**, mis vastab ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud kinnitatud tüübile ja käesoleva direktiivi raames kohaldatavatele nõuetele.
- 6.2. Tootja koostab **igat liiki lõhkematerjali** kohta kirjaliku **ELi** vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riiklike asutuste jaoks kättesaadavana 10 aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist. **ELi** vastavusdeklaratsioonis määratletakse **lõhkematerjali tüüp**, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.

Tootja võib kokkuleppel punktis 3 osutatud teavitatud asutusega ja viimase vastutusel kinnitada lõhkematerjalidele teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri.

Tootja võib kokkuleppel teavitatud asutusega ja viimase vastutusel kinnitada teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri lõhkematerjalidele valmistamise ajal.

7. Volitatud esindaja

Tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volitustes täpsustatud. Volitatud esindaja ei tohi täita punktides 2 ja 5.1 sätestatud tootja kohustusi.

MOODUL G

Tooteühiku kontrollimisel põhinev vastavus

1. Tooteühiku kontrollimisel põhinev vastavus on vastavushindamismenetlus, mille puhul tootja täidab punktides 2, 3 ja 5 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et asjaomased lõhkematerjalid, mille suhtes kohaldatakse punkti 4 sätteid, vastavad nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
2. Tehniline dokumentatsioon
 - 2.1. Tootja koostab tehnilise dokumentatsiooni ja teeb selle kättesaadavaks punktis 4 osutatud teavitatud asutusele. Dokumentatsioon võimaldab hinnata lõhkematerjali vastavust asjaomastele nõuetele ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut. Tehnilises dokumentatsioonis määratakse kindlaks kohaldatavad nõuded ja käsitletakse lõhkematerjali projekteerimist, tootmist ja tööpõhimõtet hindamiseks vajalikul määral. Tehniline dokumentatsioon sisaldab, kui see on asjakohane, vähemalt järgmisi elemente:

■

- a) lõhkeaine üldine kirjeldus;
- b) põhimõtteline kavand, tööjoonised ning detailide, alakoostude, elektriskeemide jms skeemid;
- c) nimetatud joonistest ja skeemidest ning lõhkematerjali tööpõhimõttest arusaamiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;
- d) nende täielikult või osaliselt kohaldatud harmoneeritud standardite ■ loetelu, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ning **kui kõnealuseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud**, nende lahenduste kirjeldused, mis on vastu võetud käesolevas direktiivis esitatud oluliste ohutusnõuete järgimiseks, **sealhulgas muude** kohaldatud **asjakohaste tehniliste spetsifikatsioonide loetelu**. Kui harmoneeritud standardeid kohaldatakse osaliselt, täpsustatakse tehnilises dokumentatsioonis, milliseid osi on kohaldatud;
- e) konstruktsiooniarvutuste, sooritatud uuringute jms tulemused, ja
- f) katseprotokollid.2.2. Tootja säilitab tehnilist dokumentatsiooni asjakohaste riiklike asutuste jaoks kättesaadavana 10 aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.

3. Tootmine

Tootja võtab kõik vajalikud meetmed, et tootmisprotsess ja selle järelevalve tagaksid valmistatud lõhkematerjali vastavuse käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele.

4. Kontrollimine

Selleks, et kontrollida lõhkematerjali vastavust käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele, teeb tootja valitud teavitatud asutus või laseb teha asjakohastes harmoneeritud standardites **■** ettenähtud kontrollitoimingud ja katsed ja/või **muudes asjakohastes tehnilistes spetsifikatsioonides** sätestatud samaväärsed katsed. Sellise harmoneeritud standardi **■** puudumisel otsustab asjaomane teavitatud asutus, millised katsed tuleb teha.

Teavitatud asutus annab läbiviidud kontrollimiste ja katsete kohta välja vastavustunnistuse ja kannab või laseb oma vastutusel kanda heakskiidetud lõhkematerjalile identifitseerimisnumbri.

Tootja säilitab vastavustunnistust riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist.

5. **CE-märgis** ja **ELi** vastavusdeklaratsioon
- 5.1. Tootja kinnitab **CE-märgise** ja punktis 4 nimetatud teavitatud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale **lõhkematerjalile**, mis vastab käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele.
- 5.2. Tootja koostab kirjaliku **ELi** vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast lõhkematerjali turule laskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis määratletakse lõhkematerjal, mille kohta see koostati.
- ELi** vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.
6. Volitatud esindaja
- Punktides 2.2 ja 5 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volitustes täpsustatud.

IV LISA

ELi VASTAVUSDEKLARATSIOON (nr XXXX)¹

1. *Toote-, tüübi-, partii- või seerianumber:*
2. *Tootja ja kui see on asjakohane, volitatud esindaja nimi ja aadress:*
3. *Käesolev vastavusdeklaratsioon on välja antud tootja ainuvastutusel.*
4. *Deklareeritav toode (toote identifitseerimine, mis võimaldab toodet jälgida):*
5. *Ülalkirjeldatud deklareeritav toode on kooskõlas asjaomaste liidu ühtlustamisaktidega:*
6. *Viited kasutatud harmoneeritud standarditele või viited muudele tehnilistele spetsifikatsioonidele, millele vastavust deklareeritakse:*
7. *Teavitatud asutus ... (nimi, number) teostas ... (tegevuse kirjeldus) ja andis välja tõendi:*
8. *Lisateave:*

Alla kirjutanud (kelle poolt ja nimel):

(väljaandmise koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri):

¹ *Tootja võib soovi korral vastavusdeklaratsioone nummerdada.*

V LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiivid koos hilisemate muudatustega

(osutatud artiklis 53)

Nõukogu direktiiv 93/15/EMÜ

(ELT L 121, 15.5.1993, lk 20)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Üksnes II lisa punkti 13 osas

(EÜ) nr 1882/2003

(ELT L 284, 31.10.2003, lk 1)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Üksnes lisa punkti 2.2 osas

(EÜ) nr 219/2009

(ELT L 87, 31.3.2009, lk 109)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Üksnes artikli 26 lõike 1 punkti b

(EL) nr 1025/2012 osas

(ELT L 316, 14.11.2012, lk 12)

Komisjoni direktiiv 2004/57/EÜ

(ELT L 127, 29.4.2004, lk 73)

B osa

*Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevad
(osutatud artiklis 53)*

<i>Direktiiv</i>	<i>Ülevõtmise tähtpäev</i>	<i>Kohaldamise alguskuupäev</i>
<i>93/15/EMÜ (artiklid 9, 10, 11, 12, 13 ja 14)</i>	<i>30. september 1993</i>	<i>30. september 1993</i>
<i>93/15/EMÜ (kõik ülejäänud artiklid)</i>	<i>30. juuni 1994</i>	<i>1. jaanuar 1995</i>
<i>2004/57/EÜ</i>	<i>31. detsember 2004</i>	<i>31. jaanuar 2005</i>

VI LISA
Vastavustabel

Direktiiv 93/15/EMÜ	Direktiiv 2004/57/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1		Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõige 2		Artikli 2 lõige 1
Artikli 1 lõige 3		Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 4		Artikli 2 lõiked 3–6, 8 ja 13 ja 14
-		Artikli 2 lõiked 2, 7, 9–12 ja 15–24
Artikli 1 lõige 5		Artikli 1 lõige 3
Artikli 2 lõige 1		Artikkel 3
Artikli 2 lõige 2		Artikkel 4
Artikli 2 lõige 3		Artikkel 22
Artikkel 3		Artikkel 4 ja artikli 5 lõige 1
-		Artikli 5 lõiked 2–8
-		Artikkel 6
-		Artikkel 7
-		Artikkel 8
-		Artikkel 9
-		Artikkel 10
Artikli 4 lõige 1		Artikkel 19

Artikli 4 lõige 2		-
Artikkel 5		Artikli 43 lõige 3
Artikli 6 lõige 1		Artikkel 20
-		Artikkel 21
-		Artiklid 24–27
Artikli 6 lõige 2		Artiklid 28–40

Artikli 7 lõige 1		Artiklid 22 ja 23
Artikli 7 lõige 2		Artikkel 22
Artikli 7 lõige 3		Artikkel 22
-		Artikkel 41
Artikli 8 lõige 1		Artiklid 42 ja 44
Artikli 8 lõige 2		Artikkel 43
Artikli 8 lõige 3		Artikkel 45
Artikli 9 lõige 1		Artikli 11 lõige 1
Artikli 9 lõige 2		-
Artikli 9 lõige 3		Artikli 11 lõige 2
Artikli 9 lõige 4		Artikli 11 lõige 3

Artikli 9 lõige 5		Artikli 11 lõige 4
Artikli 9 lõige 6		Artikli 11 lõige 6
Artikli 9 lõige 7		Artikli 11 lõige 5
Artikli 9 lõige 8		Artikli 11 lõige 7
Artikli 9 lõige 9		Artikli 11 lõige 8
Artikli 10 lõige 1		Artikli 12 lõige 1
Artikli 10 lõige 2		Artikli 12 lõige 2
Artikli 10 lõige 3		Artikli 12 lõige 3
Artikli 10 lõige 4		Artikli 12 lõige 4
Artikli 10 lõige 5		Artikli 12 lõige 5
Artikkel 11		Artikkel 13

Artikli 12 lõige 1		Artikli 14 lõige 1
Artikli 12 lõige 2		Artikli 14 lõige 2
Artikli 13 lõige 1		Artikli 49 lõige 1
Artikli 13 lõige 2		-
Artikli 13 lõige 3		Artiklid 46 ja 46
–		Artikkel 48
Artikli 13 lõige 4		Artikli 49 lõiked 2–5
Artikli 13 lõige 5		Artiklid 46 ja 47
Artikli 14 esimene lõik		Artikkel 16
Artikli 14 teine lõik		Artikli 15 lõiked 1 ja 4
Artikli 14 kolmas lõik		Artikli 15 lõiked 2 ja 4
Artikli 14 neljas lõik		Artikli 15 lõige 3

Artikkel 15		-
Artikkel 16		Artikkel 17
Artikkel 17		Artikkel 50
Artikkel 18		Artikkel 18
Artikkel 19		Artiklid 51 ja 52
-		Artikkel 53
-		Artikkel 54
Artikkel 20		Artikkel 55
	Artikkel 1	-
	Artikkel 2	-
	Artikkel 3	-
	Artikkel 4	-
	Artikkel 5	-
	I lisa	I lisa
	II lisa	-
I lisa		II lisa
II lisa		III lisa
III lisa		Artikkel 28
IV lisa		Artikkel 22
-		IV lisa

-		V lisa
-		VI lisa
